

मच्छिमारांच्या बर्फाच्या दरात घट

। उरण । प्रतिनिधी ।

बर्फाच्या दरवाढीने बर्फ विक्रेते आणि मच्छिमारांमधे तणाव निर्माण झाला होता. मात्र चर्चेनंतर या दरवाढीत चर्चेअंती तोडणा निघाला असून टनामागे ८५ ऐवजी ६५ रुपये आकारण्यात येणार आहेत. त्यामुळे मच्छिमारांना दरवाढीत २० रुपयांचा दिलासा मिळाला आहे.

प्रदिर्थ चर्चेनंतर बर्फाच्या प्रति टनामागे ८५ रुपये वाढीचा प्रस्ताव सर्वानुमते मान्य करण्यात आला. बर्फाची प्रति टनामागे करण्यात आलेली ही दरवाढ एक ऑक्टोबरपासून लागू करण्यात येणार आहे.तसेच येत्या एक जुनपर्यंत तरी कोणत्याही कारणाने दरवाढ न करण्याचा निर्णयही या बैठकीत घेण्यात आला असल्याची माहिती करंजा मच्छिमार संस्थेचे

अध्यक्ष प्रदीप नाखवा यांनी दिली आहे.

एक ऑगस्टपासून सुरू होण्यापूर्वी एक दिवस आधीच मच्छिमारांसाठी व्यापाऱ्यांनी बर्फाच्या दरात टनामागे ८० रुपयांची वाढ केली होती.त्यानंतर दिड महिन्यातच वीज दरवाढीचे कारण पुढे करीत ऑल इंडिया आईस मॅन्युफॅक्चर असोसिएशनचे पुन्हा आणखी प्रतिटन ८५ रुपयांची वाढ करण्याची मागणी केली होती. बर्फाच्या दरवाढीवर मंगळवारी झालेल्या बैठकीत दरवाढीला मच्छिमार संस्थांनी विरोध केला होता. मात्र ऑल इंडिया आईस मॅन्युफॅक्चर असोसिएशनने विविध मच्छीमार संस्थांच्या प्रतिनिधींनी केलेला विरोध झुगारून २० सप्टेंबर पर्यंत बर्फाच्या दरवाढीचा प्रस्ताव मान्य न केल्यास मच्छिमार संस्था व बोटींचा बर्फ

दरवाढ एक ऑक्टोबरपासून

विविध मच्छिमार संस्थांचे प्रतिनिधी यांच्यात झालेल्या चर्चेनंतर मच्छिमारांना पुर्ववा करण्यात येत असलेल्या बर्फाच्या प्रतिटनात ६५ रुपये दरवाढीचा प्रस्ताव मान्य करण्यात आला आहे. ही दरवाढ एक ऑक्टोबरपासून लागू करण्यात येणार आहे. बर्फ पुर्ववा बंद करण्याच्या मागे घेण्याच्या निर्णयामुळे मच्छिमार, व बर्फ वितरकांनीही सुटकेचा निःश्वास सोडला आहे.

पुर्ववा बंद करण्याचा इशारा असोसिएशनने बैठकीतच दिला होता.मात्र या दरम्यान दरवाढीचा निर्णय घेण्याचा फेरविचार करण्याची मागणी करतानाच या मासळी व्यवसायावर अवलंबून असलेल्या या महत्त्वाच्या प्रश्नावर दोन दिवसात पुन्हा तातडीने बैठक बोलाविण्याची विनंती करंजा मच्छिमार संस्थेचे अध्यक्ष प्रदीप नाखवा यांनी केली होती.

या विनंतीवरून शुक्रवारी ऑल इंडिया आईस मॅन्युफॅक्चर असोसिएशन आणि विविध

चर्चा झाली. ऑल इंडिया आईस मॅन्युफॅक्चर असोसिएशन बर्फाच्या दरात ८५ रुपये वाढ करण्याच्या प्रस्तावावर ठाम होती. अखेर दोन्ही बाजूच्या प्रदिर्थ चर्चेनंतर बर्फाच्या प्रति टनामागे ८५ रुपये वाढीचा प्रस्ताव सर्वानुमते मान्य करण्यात आला. बर्फाची प्रति टनामागे करण्यात आलेली ही दरवाढ एक ऑक्टोबरपासून लागू करण्यात येणार आहे.तसेच येत्या एक जुनपर्यंत तरी कोणत्याही कारणाने दरवाढ न करण्याचा निर्णयही या बैठकीत घेण्यात आला असल्याची माहिती प्रदीप नाखवा यांनी दिली. बर्फ पुर्ववा बंद करण्याचा निर्णय मागे घेण्यात आला आहे. या निर्णयामुळे हजारो मच्छिमार, ऑल इंडिया आईस मॅन्युफॅक्चर असोसिएशन व बर्फ वितरकांनीही सुटकेचा निःश्वास सोडला आहे.

‘नेरळमधील विजेचा प्रश्न निकाली काढावा’

। नेरळ । प्रतिनिधी ।

नेरळ गावातील टेप आळी भागात कमी दाबाने वीज पुरवठा होत आहे.त्याचवेळी नेरळ गावातील काही दोन ठिकाणी वीज रोहित्र नादुरुस्त झाले आहेत. ते सर्व नादुरुस्त वीज रोहित्र बदलण्यात यावीत आणि टेप आळी भागात जास्त क्षमतेची नवीन वीज रोहित्र बसवण्यात यावीत अशी मागणी शिवसेना पक्षाने केली आहे.

नेरळ मधील वीज प्रश्नावर शिवसेना नेरळ शाखेच्या पदाधिकारी यांनी महावितरणचे सहायक अभियंता वाघ यांची भेट घेतली.शिवसेना कर्जेत तालुका सचिव अंकुश दाभने, शिवसेना विभाग प्रमुख सुरेश राणे आणि जयवंत साळुंखे यांनी महावितरण कंपनीचे सहायक

अभियंता आणि उप अभियंता यांची भेट घेतली.टेप आळी आणि नेरळ परिसरात राहणाऱ्या भागातील दोन्ही वीज रोहित्र ही नादुरुस्त झाली आहेत.

त्यात श्री मित्र मंडळ चौक, टेप आळी या ठिकाणी बसविण्यात आलेले विद्युतरोहक अनेक वर्षे जुने आहेत. त्यामुळे वारंवार नादुरुस्त होत आहेत. तसेच आता वीज ग्राहकांची संख्या आणि विजेची मागणी

वाढल्यामुळे सध्या वापरत असलेल्या विद्युत रोहित्र यांची क्षमता कमी क्षमतेने वीज पुरवठा होत आहे. त्यामुळे सदरील विद्युतरोहक बदलून नवीन २०० केव्हीए क्षमतेचे विद्युतरोहक बसविणे आवश्यक आहे. तरी याबाबत प्राधान्याने निर्णय होऊन तातडीने कार्यवाही व्हावी अशी मागणी शिवसेना पक्षाचे वतीने करण्यात आली.

खारघरमध्ये सम–

विषम पार्किंग

पनवेल : खारघर शहरातील मुख्य रस्त्यावर सम–विषम पार्किंग करण्याचा निर्णय घेतला आहे. या निर्णयामुळे वाहतूक काँडी टाळणार आहे. खारघरम धील गोखले शाळेकडून शिल्प चौकाकडे जाणारा मुख्य रस्ता, सेक्टर १९ इनटॉप सोसायटी ते पाटील रेसिडेन्सीकडे जाणारा रस्ता, सेक्टर २०मधील केसर गार्डन सोसायटी, शुभहोम सोसायटी ते दिन्स टॉवरकडे जाणारा रस्ता आणि सेक्टर २१मधील उन्नती हॉसोसायटी ते नवजीवन हॉस्पिटलकडे जाणाऱ्या रस्त्यावर खारघर वाहतूक शाखेचे वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक जमील शेख यांनी सम–विषम पार्किंगसाठी अधिसूचना जारी केली.

बाल विकास नागरी प्रकल्पाचा पोषण महाशपथविधी

। खोपोली । प्रतिनिधी ।

एकात्मिक बाल विकास नागरी प्रकल्प रायगड अंतर्गत खालापूर बीट माफत खोपोली व खालापूर मधील अंगणवाडी केंद्रांचा पोषण महा उदघाटन कार्यक्रम खालापूर येथील आदिवासी समाज हॉलमध्ये पार पडला.या कार्यक्रम तान् पोषण महाशपथविधी दिल्यानंतर गर्भवती मातेचे ओटीभरण कार्यक्रम तसेच नवीन जन्म झालेल्या बाळासाठी अंगणवाडीतील बेबी केअर किटचे वाटप व कन्या जन्माचे स्वागत करण्यात आले.

मुख्य पर्यवेक्षिका रोहिणी अधिकारी यांच्या मार्गदर्शनाखाली कार्यक्रमाले आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रम ासाठी प्रकल्पाच्या सीडीपीओ

सुनिता ओव्हाळ खालापूर नगरपंचायतीच्या नगराध्यक्षा रोशना मोडवे, माजी नगराध्यक्षा शिवानीताई जंगम, नगरसेविका लता लोते, सुवर्णा मोरे, उज्वला निधी, सुनीता पाटील,मीनल पाटील, माजी नगराध्यक्ष तसेच चाइल्ड असोसिएशनचे प्रकाश पवार, मिथुन गुंजाळ

सहाय्यक अधिकारी इनरव्हील क्लबच्या क्षमा आठवले इत्यादी मान्यवरांसह खालापूर व खोपोलीतील सेविका व म दतनीस ताई उपस्थित होत्या. राजमाता जिजाऊ व क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करून दिपप्रज्वलन करून

कार्यक्रमाची सुरुवात झाली. कार्यक्रमाच्या प्रारंभी पोषण महाशपथविधी दिल्यानंतर गर्भवती मातेचे ओटी भरण कार्यक्रम तसेच नवीन जन्म झालेल्या बाळासाठी अंगणवाडीतील बेबी केअर किटचे वाटप व कन्या जन्माचे स्वागत करण्यात आले.

गोखले महाविद्यालयात स्वच्छता अभियान

। श्रीवर्धन । प्रतिनिधी ।

गोखले एज्युकेशन सोसायटीच्या कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने महात्मा गांधी जयंती सप्ताह निमित्ताने शासनाच्या निर्देशानुसार स्वच्छता आणि सेवा अभियाना अंतर्गत सागरी किनारा स्वच्छता उपक्रम राबविण्यात आला.

समुद्रकिनार्यावरील सुमारे दोन किलोमीटर परिसराची प्लॅस्टिक बाटल्या, प्लॅस्टिक पिशव्या व इतर कचरा संकलित करून त्याची विल्हेवाट लावण्यात आली. राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांना शासनाने दिलेली स्वच्छता व सुरक्षिततेची शपथ देण्यात आली. अत्यंत शिस्तबद्धपणे स्वयंसेवकांनी या उपक्रमाला सहभाग घेतला. महाविद्यालयाच्या स्वयंसेवक

व विद्यार्थ्यांनी व स्वच्छता व सुरक्षा जनजागृतीपर पथनाट्य सादर करून श्रीवर्धन शहरात स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून दिले. आणि महाविद्यालय परिसरात पिंपळ, वड, करंजी आणि लिंब या वृक्षांचे वृक्षारोपण करण्यात आले. सामाजिक बांधिलकीची जाण व भान विद्यार्थी स्वयंसेवकांमध्ये निर्माण व्हावी व स्वच्छतेचे महत्त्व घरापासून ते समाजापर्यंत पोहोचाने यासाठी हे उपक्रम राबविले जातात, असे विचार प्राचार्य डॉ. श्रीनिवास जोशी यांनी व्यक्त केले. या स्वच्छता मोहिमेत उपप्राचार्य, डॉ. विवेक खरे, उपप्राचार्य, प्रा. किशोर लहारे, कार्यक्रम अधिकारी प्रा. बी. यु. पाटील डॉ. विशाल माने, प्रा. नवज्योत गांधी उपक्रमाला सहभाग घेतला. आदी प्रयत्नशील होते.

हितचिंतक मेळावा

उत्साहात

पनवेल : पनवेलच्या ज्येष्ठ नागरीक संघाच्या सभागृहात वनवासी कल्याण आश्रम, महाराष्ट्र या संस्थेचा हितचिंतक मेळावा उत्साहात संपन्न झाला. या मेळाव्याला माजी पत्रकार व'अॅनलाइजर या युट्यूब चॅनलचे संपादक सुशील कुळकर्णी प्रमुख वक्ता लाभले होते. या कार्यक्रमांला पनवेलमधील अनेक मान्यवर उपस्थित होते. दीप प्रज्वलन व स्वागत गीताने कार्यक्रमाची सुरुवात झाली. शहर अध्यक्ष सी. अश्विनी मुळे यांनी प्रास्ताविक केले.

कुलाबा जिल्हाध्यक्ष अविनाश म्हात्रे यांनी वनवासी कल्याण आश्रम संस्था पनवेलनजीक करत असेल्या कार्याचा आढावा सादर केला. त्यानंतर एफनाथ वाघे व सुदाम पवार या चिंचवलीच्या दोन माजी विद्यार्थ्यांनी मनोगत व्यक्त केले.

तळा पोलीस ठाण्यात नवरात्र उत्सव मंडळांची बैठक

। तळा । प्रतिनिधी ।

दोन दिवसांवर येऊन ठेपलेल्या नवरात्रोत्सवाच्या पारवैभूमीवर तळा पोलीस ठाणे येथे तालुक्यातील नवरात्रोत्सव मंडळांची बैठक पार पडली.या बैठकीत आगामी नवरात्रोत्सव शांततेत पार पडण्यासाठी तळा पोलिसांच्या वतीने सूचना देण्यात आल्या.

ज्यामध्ये सर्व नवरात्रोत्सव मंडळानी आपले सरकार पोर्टल वरून अर्ज करून, मूर्ती/प्रतिमा/घट स्थापना, स्पीकर परवानगी घेणे अनिवार्य आहे.दुर्गादेवी मूर्ती आगमन व विसर्जन विहित वेळेत व ठरवलेल्या मार्गावरूनच करावे.दुर्गादेवी मूर्ती सुरक्षेसाठी दिवसा व रात्री किमान २ स्वयंसेवक राहतील याची व्यवस्था करावी.

उच्च न्यायालय यांचे ध्वनी प्रदूषण बाबतच्या नियमाचे तंतोतंत पालन करावे,मिखणूक/गरबा यांना डी. जे. वाजवून

नये. साऊंड सिस्टीम हा मर्यादित आवाजाचा असल्याची खात्री करावी.आपण लावलेल्या, साऊंड सिस्टीमची ध्वनी प्रदूषण मापक यंत्राद्वारे मापन होणार आहे.

मर्यादितपेशा जास्त आवाज असल्यास आयोजक, साऊंड मालक व चालक यावर कारवाई करण्यात येईल, मंडपाच्या बाजूला रेंती व बकेट भरून ठेवाव्या.गरबाची वेळ रात्री १० वाजेपर्यंत असून त्यानंतर कटाक्षाने साऊंड

सिस्टीम बंद करावी. गरबा खेळताना महिला व मुली यांची छेड काढली जाणार नाही व कोणाच्याही धार्मिक भावनांचा अवमान होणार नाही याची काळजी घ्यावी. तसेच सर्वांनी काद्याछाचे पालन करून शांततेत नवरात्रोत्सव साजरा करा असे आवाहन तळा पोलीस ठाण्याचे सपोनि सतीश गवई यांनी उपस्थितांना केले.याप्रसंगी तालुक्यातील नवरात्रोत्सव मंडळ पदाधिकारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

पान १ वरून

वाळू माफियांविरोधात

परिवहन विभाग सज्ज

वाळू व इतर गौण खनिजांचे अनधिकृत उत्खनन करून अवैधपणे वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर ठोस कारवाई करण्यात येणार आहे. मोटार वाहन अधिनियम, १९८८ चे कलम ८६ मधील तरतुदीनुसार विभागीय कारवाई करण्याचा निर्णय राज्य परिवहन प्राधिकरणाने घेतला आहे.

मोटर वाहन अधिनियम, १९८८ च्या कलम ११३ चा भंग करून सकल भारक्षमतेपेक्षा अतिरिक्त वजनाच्या वाळू व इतर गौण खनिजांची वाहतूक करणाऱ्या परवानाधारकांवर विभागीय कारवाई करण्याचा निर्णय घेण्याचे अधिकार राज्य परिवहन प्राधिकरणास आहेत. या बाबी विचारात घेऊन राज्य परिवहन प्राधिकरणाने १८ ऑगस्ट २०२५ रोजी आयोजित बैठकीत वाळू व इतर गौण खनिजांचे अनधिकृत उत्खनन करून अवैधपणे वाहतूक करणाऱ्या वाहनांच्या परवान्यांवर मोटार वाहन अधिनियम, १९८८ च्या कलम ८६ मधील तरतुदीनुसार विभागीय कारवाई करण्याचे निर्देश राज्यातील सर्व प्रादेशिक परिवहन प्राधिकरणांना दिले आहेत.

जन्म-मृत्यू दाखले रद्द होणार

ऑनलाईन अर्ज करायचा आहे.

तहसीलदारांकडून त्यांना पडताळणी करून मु्रुतीत प्रमाणपत्रे दिली जातील, असेही आदेशातून स्पष्ट करण्यात आले आहे. एक वर्षापेक्षा जास्त कालावधीनंतरच्या नोंदी रद्द करण्यासंदर्भातील निर्णय महसूल व वन विभाग, गृह विभाग आणि नगरविकास विभागाच्या सहमतीने सार्वजनिक आरोग्य विभागाने घेतला आहे.

सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या आदेशानुसारएक वर्षापेक्षा जास्त कालावधीनंतरच्या विलंबित जन्म-मृत्यूच्या नोंदींची यादी निबंधकांनी तहसीलदारांना तातडीने द्यावी. तहसीलदारांनी त्या यादीवरून तहसीलदारांपेक्षा कमी दर्जाच्या अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या प्रमाणपत्रांची पडताळणी करून त्या नोंदी रद्द कराव्यात. त्याची माहिती जिल्हा निबंधक व स्थानिक पोलिसांना द्यावी आणि पोलिसांनी संबंधित कुटुंबियांकडून जन्म किंवा मृत्यू दाखल्याची मूळ प्रत जप्त करावी. तहसीलदारांनी रद्द केलेल्या नोंदी निबंधक व जिल्हा निबंधकांनी सीआरएस पोर्टलवरील नोंदी रद्द कराव्यात. त्या दाखल्यांचा दुरुपयोग होऊ नये म्हणून तहसीलदारांनी रद्द केलेले दाखले पोलिसांनी जप्त करावेत, असेही आदेशात नमूद आहे.

लालपरी देणार

बेरोजगारांना रोजगार

सेवा सुरळीत ठेवण्यासाठी आवश्यक असलेले चालक व सहाय्यक तीन वर्षांसाठी कंत्राटी पद्धतीने घेण्याकरिता ई–निविदा प्रक्रिया अवलंबविण्यात येत आहे. ही ई–निविदा प्रक्रिया सहा प्रादेशिक विभागांमध्ये राबविण्यात येणार आहे. प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर मनुष्यबळ पुरविणाऱ्या संस्थांकडून राज्य परिवहन महामंडळाला आवश्यक मनुष्यबळ वेळेत उपलब्ध होईल. कंत्राटी पद्धतीने भरती होणाऱ्या चालक व सहाय्यक उमेदवाराला सुमारे ३० हजार रुपये वेतन देण्यात येईल. याबरोबरच उमेदवारांना एसटीनर्फे प्रशिक्षण देण्यात येणार आहे. बसची वाढती संख्या आणि त्यासाठी लागणारे मनुष्यबळ मिळाल्यानंतर प्रवाशांना अखंड, सुरक्षित व दर्जेदार बस सेवा उपलब्ध करणे शक्य होणार आहे.

रोहा तालुक्यात धरती आभा आदी कर्मयोगी सेवा अभियानाची सुरुवात

। चणेरा । प्रतिनिधी ।

आदिवासी बांधवांचे जीवनमान उंचावून त्यांना स्वावलंबी व आत्मनिर्भर बनविण्यासाठी केंद्र शासनाने सुरू केलेल्या धरती आभा जनजाती ग्राम उत्कर्ष अभियान अंतर्गत आदी कर्मयोगी कार्यक्रमाची सुरुवात रोहा तालुक्यातील चनेरा विभागातील न्हावे येथून झाली आहे.

अभियानास १७ सप्टेंबर ते २ ऑक्टोबर २०२५ या कालावधीत सेवा पर्व तसेच आदि सेवा अभियान म्हणून संबोधले जाणार आहे. तर हे

आंबोट गावातील ग्रामस्थांचे अनोखे आंदोलन

। नेरळ । प्रतिनिधी ।

पोलीस मित्र संघटना नवी दिल्ली भारत संघटना आणि आंबोट गौळवाडी विभागातील रस्त्यावरील खड्ड्यात बसून आंदोलन केले. ग्रामस्थांच्या पाठिंब्यावर ही आंदोलन यशस्वी झाले असून बांधकाम खात्याला त्राज आली नाही तर आणखी तीव्र आंदोलन करण्याचा इशारा दिला आहे.

छत्रपती संभाजी महाराज चौक येथे पोलीस मित्र संघटनेने

आंदोलन सुरू केले आहे.या आंदोलनाला गौळवाडी आणि आंबोट गावातील ग्रामस्थांनी पाठिंबा दिल्यावर पोलीस मित्र संघटना आंबोट रस्त्यावर चौक येथे पोलीस मित्र संघटनेने

आंबोट गौळवाडी अंतर्गत रस्त्यावर खड्ड्याचे साम्राज्य असल्यामुळे सामाजिक कार्यकर्ते मित्रिम मसने यांच्या पुढाकाराने त्या विभागातील ग्रामस्थांनी खड्ड्यात बसून आंदोलन केले.

जी.एम.वेदक कॉलेजमध्ये स्वच्छता उपक्रम उत्साहात

। तळा । प्रतिनिधी ।

महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या संकल्पनेतून १७ सप्टेंबर ते २ ऑक्टोबर २०१५ या कालावधीत राज्यभरात स्वच्छता ही सेवा अभियान राबवले जात आहे.

या अनुशंगाने जी.एम. वेदक कॉलेज ऑफ सायन्स, तळा

येथे विशेष स्वच्छता उपक्रम घेण्यात आला. या उपक्रमात महाविद्यालयाच्या प्रभारी प्राचार्या डॉ. शाहीना मिर्झा यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना स्वच्छतेचे महत्त्व अधोपेक्षित केले. समाजाचे आरोग्य व प्रगती ही स्वच्छतेशी थेट जोडलेली आहे, याची जाणीव विद्यार्थ्यांनी बाळग्यावी असे आवाहन त्यांनी केले.

निवडक

वाजेकर महाविद्यालयातर्फे स्वच्छता मोहीम

उरण : राष्ट्रीय सेवा योजना, राष्ट्रीय छात्र सेना फुंडे कॉलेज व के. डी. एस. कॉलेज, यु. ई. एस. महाविद्यालय सागर विचार मंच, कंदळवन फाऊंडेशन सेल रायगड, नागरी संरक्षण सेवा दल उरण फ्रेंड्स ऑफ नेचर यांच्या संयुक्त विद्यमाने शनिवार (दि.२०) सप्टेंबर रोजी उरण येथील नागाव समुद्र किनाऱ्यांची स्वच्छता करण्यात आली. यावेळी ३०० विद्यार्थी उपस्थित होते. नागरी सेवादल फ्रेंड्स ऑफ नेचर व इतर सामाजिक संस्थेचे १०० व्यक्ती कांदळवन संरक्षण दलाचे २५ जवान, नॅरेंद्र गायकवाड, म्हातवली ग्रामपंचायतीचे सदस्यांनी उपस्थित राहून समुद्र किनारा स्वच्छता करण्यात आली. कचरा संकलनासाठी निकेतन रमेश ठाकूर, प्रा. राम गोसावी, प्रा. बळीराम पवार कार्यक्रम अधिकारी राष्ट्रीय सेवा योजना, फुंडे कॉलेज, महाविद्यालयातील सकाळ सत्रातील कला व वाणिज्य शाखेतील विद्यार्थी उपस्थित होते.

रुक्मिणी शिंदे यांचे निधन

धाटाव : रोहा तालुक्यातील खांब देवकान्हे विभागातील रुक्मिणी विठोबा शिंदे यांचे वयाच्या ९० व्या वर्षी नुकतेच अल्पशा आजाराने निधन झाले आहे. यांच्या निधनामुळे समाजात

मोठी पोकळी निर्माण झाली आहे. त्यांच्या पश्चात तीन मुले, दोन मुली, दीर, जावा, पुतणे, पुतणी, सुना, नातवंडे पतवंडे असा मोठा शिंदे परिवार आहे. त्यांच्या निधनाची चातं समजताच त्यांच्या अंत विधीसाठी विविध समाजातील सामाजिक, शैक्षणिक, कला, क्रीडा, राजकीय क्षेत्रातील असंख्य मान्यवरांनी त्यांच्या कुटुंबीयांचे सात्वन करत त्यांना श्रद्धांजली वाहिली. तसेच दशक्रिया विधी बुधवारी २४ सप्टेंबर तर उत्सर्कार तेरावे शनिवारी २७ सप्टेंबर रोजी त्यांच्या निवासस्थानी मौजे चिल्हे येथे होणार आहेत.

आगार परिसरात टपऱ्यांचा विळखा

म्हसळा : म्हसळा नगर पंचायती मार्फत स्वच्छता ही सेवा पंधरवडा मोहीम राबविण्यात येत असली तरी म्हसळा शहराचा नाका अधिकृत टपरीधारकांनी बकाल केला आहे. म्हसळा नगराचा दिधी नाका, एसटी स्थानक परिसर, ग्रामीणी रुग्णालय आणि नव्याने बांधण्यात येणारे पोलीस ठाणे प्रशासकीय इमारत संरक्षण भिंतीला लागूनच शासकीय जागेत खासगी टपरी धारकांनी, हातगाडी, झोपडे बांधून ठिय्या मांडला आहे. अशाने म्हसळा शहराचे बकालपण वाढले आहे. हिच परस्थिती मुख्य राजीप शाळा नंबर १ आणि मुख्य बाजार पेठेत आहे.अशामुळे नागरिकांनी हमरस्त्यावर मार्ग काढणे जिकिरीचे झाले आहे.अनेक वेळा तक्रार करूनही म्हसळा नगर पंचायत प्रशासनाचे दुर्लक्ष होत असल्याचे समोर येत आहे. टपरी धारकांनी हमरस्त्याला वेडल्याने एसटी बस पार्किंग करणे, रूग्णवाहिका, स्कूल बस अन्य वाहनांना मार्ग काढणे, बाजार पेठेत येणाऱ्या ग्राहकांना खरेदी विक्री करण्यासाठी मोठे जिकिरीचे होऊन बसले आहे. टपरी धारकांचा हम रस्त्यावर विळखा झाला असल्याने ट्रॅफिक जॅम समस्या निर्माण होत असुन रस्त्यावर रोजच कचऱ्याचा ढीग साचत असल्याचे दिसून येत आहे. स्वच्छ म्हसळा सुंदर म्हसळा हे ब्रिफ फक्त कागदावर उतरून नगर पंचायत प्रशासनाने जनतेच्या समस्याकडे दुर्लक्ष केले आहे.

कलाक्षिफाईड जाहिरात छोटी, उपयुक्तता मोठी

● **सर्वप्रकाचे आजार**, लघुपणा, संतानप्राप्ती, व्यवसनमुक्ती, विवाह/ सोनेहारण बिनव्याजी/लाखस दर महा ५०००/- धाबसल्या पिढ्यांपिढ्या लाखो कर्मविण्याची डॉ.नथुराम शिहू (नागोठणा-पोचनाड)रायगड ७५०७१६६०१५

● **हॉस्पिटलमध्ये काम करण्यास हवे आहेत.** १) नर्स ANM/GNM २) नर्स Private Nursing Course. ३) मुले/मुली १२ वी पास. ४) X-Ray साठी मुले, ५) मावणी/आयाबाई, ६) रिसेप्शनिस्ट. आधारकार्ड व अनुभव असल्यास प्रमाणपत्र आणावे. अंजली हॉस्पिटल अलिबाग, ७७४५०५००२५, ९११९५५५०२२, ९३२१३०३९३८

● **जुन्या चांगल्या कंडिशनच्या वापरल्या मोटर साईकल कम स्कुटर** योग्य भावात विकत मिळतील. दुकान कामासाठी मुलगा पाहिजे. योग्य वेतन मिळेल. मो. ९१४६९२३३९५, ७६६६४६६८६६

● **भारत पेट्रोल पंप चेंडेंरे अलिबाग बायपास येथे** कामासाठी मुले पाहिजेत. ७४४७४०४४११/९४२३८५४८७०

● **पाहिजेत :** अलिबागमधील नामांकित ऑफिसकरीता पक्कीधर मुलगा/मुलगी भरणे आहे. संपर्क : ९९२३७५०५४९, ९४२२३८३०९९

● **वरसोली मोक्याची जागी चालू** आईस्क्रीम पार्लर आणि केकचे दुकान योग्य भाड्याने देणे आहे. संपर्क :९४२३३७७४२२

● **कन्स्ट्रक्शन ऑफीस कामाकरिता** अनुभवी अकाउंटंट महिला/मुलगी पाहिजे. अनुभव २ ते ३ वर्षे शैक्षणिक पात्रता बी.कॉम, टायपिंग व बेसीक कॉम्प्युटर पगार रु. १००००/- ते १२०००/- संपर्क- मु. नांदाईपाडा, पो. झिराड, ता.अलिबाग, जि.रायगड, मोबाईल नं. ८९८३०९३३५३.

● **अलिबागमधील आर्किटेक्ट** ऑफिसकरीता ऑटोकेड ड्राफ्ट्समन ३d डेवलपर, इंटीरियर डिझाइनर पाहिजे. मोबाईल नंबर ९९७०३९९६९७

● **श्री सिद्धीविनायक ज्योतिष सर्व समस्यांचे शीघ्र निवारण**, नोकरीधंदा, गृहकलेश, व्यापारवृद्धी, प्रेमसमस्या, लग्नमधील अडचण, अलिबाग फोन नं. ९९६०४५६९८६

जाहिरातीसाठी संपर्क : (०२१४१) २२२२९०/ २२२७६१

महाड शहरात चिकनगुनियाची साथ

। महाड । प्रतिनिधी ।

महाड शहराच्या चवदार तळे व परिसरामध्ये मागील काही दिवसापासून चिकन गुनियाचे रुग्ण मोठ्या प्रमाणात आढळून आल्याचे वृत्त समजतात महाड नगर परिषदेच्या आरोग्य विभागाकडून तातडीने परिसरात स्वच्छता मोहीम हाती घेण्यात आली. या विभागाचे प्रमुख रोहित भोईर यांनी दिली आहे. मात्र, ही साथ संपूर्ण शहरभर पसरण्याची शक्यता नागरिकांकडून व्यक्त केली जात असताना नगरपालिका मात्र बघ्याची भूमिका घेत असल्याने महाड शहर काही दिवसात चिकनगुनिया शहर म्हणून ओळखले जाईल अशी शंका निर्माण होत आहे.

चवदार तळे परिसरातील अनेक इमारतीमध्ये, प्रत्येक घरात दोन ते तीन नागरिक चिकनगुनियाच्या आजाराने त्रस्त झाले असून चिकनगुनिया साथी संदर्भात नगरपरिषदेला अशा

महाड नगरपरिषदेकडून तातडीने फवारणी

पद्धतीची माहिती प्राप्त झाली नसल्याचे सांगण्यात आले आहे. मात्र, अत्यावश्यक असणारी उपाययोजना बुधवारपासूनच तातडीने अमलात आणण्यात आली आहे

शहरातील प्रसिद्ध असणाऱ्या ऐतिहासिक चवदार तळे व डोंगरे पूल या परिसरामध्ये आवश्यक फवारणी मोहीम व धुराची यंत्रणांनी

या परिसरात सर्व इमारती तसेच घरांच्या परिसरामध्ये फवारणी नगरपरिषदेकडून करण्यात आली. मात्र, खासगी वैद्यकीय तपासणी लॅबमध्ये याबाबतचे रुग्ण आढळले असताना व शहरातील खासगी वैद्यकीय अधिकाऱ्यांकडे उपचारासाठी नागरिक जात असल्याने याबाबतची नेमकी वस्तुस्थिती व रुग्णांची आकडेवारी

देखील खासगी वैद्यकीय अधिकारी नगरपालिकेकडे उपलब्ध नसल्याने शहरात मोठ्या प्रमाणावर याची लागण होण्यास सुरुवात झाली आहे यासंदर्भात नगरपरिषदेकडून शहराच्या विविध भागांमध्ये याबाबतची विशेष मोहीम राबविण्यात येणार आहे. शहरात साधारणता १५ ऑगस्टनंतर चिकनगुनियाचे रुग्ण आढळण्यास

सुरुवात झाली असताना देखील याची खबरदारी आरोग्य विभागांने घेतली नसल्याने त्याचा फैलाव आता संपूर्ण शहरात पसरण्यास सुरुवात झाली आहे. याबाबत नगरपालिकेने संपूर्ण शहरात स्वच्छता मोहीम राबवण्यासाठी मोहीम राबवत असली तरी भाजीपाल्या विक्रेत्यांकडून मोठ्या प्रमाणावर नाल्यामध्ये टाकण्यात येणारा कचरा शहरातील टायरवाले निकामी टायर ठेवत असल्याने त्यामध्ये डासांची होणारी उत्पत्ती होते. जागोजागी असणारे चायनीज सेंटरमुळे गोंगावणाऱ्या माशा व त्या ठिकाणी असणारी अस्वच्छता यामुळे मोठ्या प्रमाणावर डासांची उत्पत्ती होत आहे. महाड नगर परिषदेच्या अंतर्गत असणाऱ्या आकाशगंगा सहकारी गृहनिर्माण संस्थेने सन २०२० मध्ये त्यांच्या संस्थेच्या बाजूला असणाऱ्या मोकळ्या जागेमध्ये मोठ्या प्रमाणावर जंगली झुडपे व त्या

रुग्णांची माहिती घेण्याचे आवाहन

संबंधित रुग्णांनी तसेच डॉक्टरांनी या संदर्भात नगर परिषदेची संपर्क साधून रुग्णांच्या संख्येबाबत माहिती द्यावी असे आवाहन नगरपरिषद प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे.

ठिकाणी असणाऱ्या खड्ड्यात सांडपाणी साठत आहे. त्यामुळे डासांचा प्रादुर्भाव निर्माण होत आहे. तसेच त्या ठिकाणी असणाऱ्या एका विहिरीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर डासांची उत्पत्ती निर्माण होते. या विहिरीतील घाण स्वच्छ करून घेण्याची सूचना नगर परिषदेच्या आरोग्य विभागाला दिली होती. मात्र पाच वर्ष उलटली तरी कारवाई श्यतेमुळे नगर परिषदेचा कारभार सुस्त अवस्थेत असल्याचे पाहण्यास मिळत आहे.

जिल्हाधिकाऱ्यांच्या हस्ते दाखले वाटप

। माणगाव । प्रतिनिधी ।

देशाचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या वाढदिवसानिमित्त आदी कर्मयोगी अभियानाचे उद्घाटन जिल्हाधिकारी किशन जावळे यांच्या हस्ते माणगाव तालुक्यातील तासगाव आदिवासीवाडीत बुधवार (दि.१७) रोजी करण्यात आले. यावेळी आयुष्यमान भारतराई १५, जातीचे दाखले २७, जीवंत सातबारा वाटप १५, आभाकाराई २० अशा विविध योजनांचे ७७ दाखले यावेळी जिल्हाधिकाऱ्यांच्या हस्ते वाटप करण्यात आले.

या उपक्रमास जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी नेहा भोसले, उपविभागीय अधिकारी डॉ. संदीपान सानप, आदिवासी विकास प्रकल्प अधिकारी

तेजस्विनी गलांडे, तहसीलदार दशरथ काळे, गट विकास अधिकारी शुभदा पाटील, निवासी नायब तहसीलदार विपुल दुमे, मंडळ अधिकारी अर्जुन जमखंडी, तासगाव तलाठी मारुती चाटे, निजामपूर तलाठी भोजसरे, कौशल वाघमारे, योगेश शिर्के, घाडगे, तसेच ग्रामपंचायतीचे सदस्य, सामाजिक कार्यकर्ते व सर्व विभागाचे कर्मचारी उपस्थित होते. यावेळी उपस्थित ग्रामस्थांना जातीचे दाखले, जीवंत सातबारा, आयुष्यमान भारतराई यांसह विविध दाखल्यांचे वितरण करण्यात आले.

रिक्षाच्या धडकेने नागरिक जखमी

पनवेल : गोल्ड पॅलेस ज्वेलर्स पनवेल येथे रिक्षाचालकाने जोरदार धडक दिल्याने एक ७२ वर्षीय ज्येष्ठ नागरिक गंभीर जखमी झाल्याची घटना घडली आहे. रिक्षा क्र. एमएच ४६ बीडी २६१६ वरील चालकाने रस्त्याच्या परीस्थितीकडे दुर्लक्ष करून भरधाव वेगाने त्यांना जोरदार धडक दिली. या अपघातात ते गंभीर झाले आहे. याबाबतची तक्रार पनवेल शहर पोलीस ठाण्यात करण्यात आली आहे.

स्मार्ट मीटर बसवण्यास विरोध

। गडब । प्रतिनिधी ।

ग्रुप ग्रामपंचायत काराव हद्दीत गडब पंचक्रोशीत स्मार्ट मीटर बसवण्यास युवा संघटनेचा व गडब ग्रामस्थांचा तीव्र विरोध असल्याबाबतचे निवेदन विद्युत वितरण कंपनीचे पेण विभागाचे अधिक्षक अभियंता यांना देण्यात आले. मीटर ग्राहकांची समंती आसल्या शिवाय नवीन स्मार्ट मीटर बसविण्यात येऊ नये असे मुख्यमंत्र्यांचे आदेश आसताना देखिल कार्यालयातर्फे जुने मीटर बदलले जात आहेत. सर्वसामान्य वीज ग्राहक वाढीव दरांने येणारे बीजबिल भरत आहेत. जुने मीटर

बदलण्याची कोणतीही तक्रार नसताना तसेच नवीन मीटरची मागणी नसताना महावितरण कंपनीकडून नवीन स्मार्ट मीटर बसविले जात आहेत ते त्वरीत थांबवावेत. गडब येथे कायम स्वरुपी वायस्मन नेमावा, नादुरुस्त विद्युततारा, झुकलेलेपोल बदलण्यात यावेत आदी मागण्याचे निवेदन आदर्श युवा संघटना गडब यांनी महावितरण कंपनीला दिले आहे. यावेळी संघटनेचे संचालक के. पी. पाटील, अध्यक्ष के. जी. म्हात्रे, दिलिप पाटील, संजय चवकर आदीसह संघटनेचे पदाधिकारी सदस्य उपस्थित होते.

नवदुर्गाचा होणार सन्मान

पनवेल : शारदीय नवरात्र उत्सवाचे औचित्य साधून क्रांतिज्योत महिला विकास फाऊंडेशन महाराष्ट्र राज्यतर्फे पनवेल कार्यक्षेत्रातील ९ दुर्गांचा महासन्मान व स्त्री शक्तीचा जागर करण्यात येत आहे. नवरात्रीच्या नऊ दिवशी नवदुर्गेचा सन्मान करण्यात येणार असून यामधे पनवेल कार्यक्षेत्रातील महाराष्ट्र शासन, पोलीस प्रशासन,पालिका प्रशासन, तसेच कला, क्रीडा,

राजकिय, सामाजिक, शैक्षणिक, पत्रकार अशा ९ क्षेत्रातील नामवंत स्त्रीशक्तीचा सन्मान करणार आहोत अशी माहीती क्रांतिज्योत महिला विकास फाऊंडेशनच्या संस्थापिका अध्यक्षा रुपाली शिंदे यांनी दिली. या उपक्रमासाठी नाव नोंदणीसाठी ८६५२४१४३४३, ७ ४ ० ० ४ ० ४ ३ ४ २ , ९२२४२०९१८८ या क्रमांकावर संपर्क करण्याचे आवाहन शिंदे यांनी केले आहे.

सकल मराठा समाजातर्फे नक़ल प्रतीची मागणी

। माणगाव । प्रतिनिधी ।

महाराष्ट्र शासनाने दि. २ सप्टेंबर २०२५ रोजी काढलेल्या जीआर नुसार संपूर्ण महाराष्ट्रासह रायगड जिल्ह्यात अंमलबजावणी व्हावी तसेच तहसील कार्यालयातील गाव नमुना १४ मधील जन्म, मृत्यू नोंदी तसेच इतर कागदपत्रामधून आढळून आलेल्या कुणबी, मराठा-कुणबी, कुणबी-मराठा

नोंदीची नक़ल प्रत मिळावी यासाठी जिल्हाधिकारी किशन

जावळे, राजिप मुख्यकार्यकारी अधिकारी नेहा भोसले, माणगाव

उपविभागीय अधिकारी डॉ. संदीप सापप, माणगाव तहसीलदार दशरथ काळे यांच्या उपस्थितीत सकल मराठा समाजातर्फे मागणी करण्यात आली. यावेळी माणगाव तालुका सकल मराठा समाजाचे प्रतिनिधी राजू मोरे, संजोग मानकर, शिवाजी घाग, शंकर पवार, विश्वास खानविलकर, प्रताप सावंत, संजय घाग, उत्तम जाधव आदी उपस्थित होते.

तरुणी बेपत्ता

पनवेल : पनवेल तालुक्यातील भाताण येथून एक १८ वर्षीय तरुणी पोटरुद्धीच्या गोळ्या आणण्यासाठी मेडीकलमध्ये जाते असे सांगून घरून निघून गेली व परत घरी न आल्याने ती बेपत्ता झाल्याची तक्रार पनवेल तालुका पोलीस ठाण्यात करण्यात आली आहे. सदर तरुणीबाबत कोणाला काही माहिती असल्यास संपर्क करण्याचे आवाहन पोलिसांनी केले आहे. वैजणी देऊळगावकर असे या तरुणीचे नाव असून उंची ५ फुट ३ इंच, रंग गोरा, नाक सरळ, आंगाने मध्यम आहे. तसेच तिने अंगात निळ्या रंगाचा कुर्ता, निळ्या रंगाची लेगीन, आशी रंगाची ओढणी आहे. सदर तरुणीबाबत कोणाला काही माहिती असल्यास पनवेल पोलीस ठाणे संपर्क साधण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

पंचायतराजसाठी ग्रामसभेचे आयोजन

। पाली । प्रतिनिधी ।

राज्य सरकारतर्फे मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान १७ सप्टेंबर ते ३१ डिसेंबर दरम्यान राबविण्यात येत आहे. या पार्वधुमीवर ग्रुप ग्रामपंचायत राबगाव यांच्या वतीने विशेष ग्रामसभेचे आयोजन करण्यात आले होते.

एकजुटीचे सूर अमलात आणले

तर ग्रामपंचायतीमधील गाव-वाड्यांचा सर्वांगीण विकास साधता येईल असे प्रतिपादन सरपंच स्नेहा भोईर यांनी केले.

राबगाव ग्रामपंचायत संधीचा सरपंच, उपसरपंच, ग्रामसेवक, विकास शिखरावर नेण्यासाठी सज्ज झाली आहे. या अभियानातील नियोजनासाठी ग्रामसभा घेतली. तहसील कार्यालयाकडून सेवा

पंधरवडा हा कार्यक्रम देखील राबविण्यात आला. या कार्यक्रमासाठी तहसील कार्यालयातून नायब तहसीलदार भारत फुलपागारे यांनी नागरिकांना मार्गदर्शन केले. यावेळी सरपंच, उपसरपंच, ग्रामसेवक, सर्व सदस्य, तलाठी, अंगणवाडी सेविका, अशा कार्यकर्ते, शिक्षक, आरोग्य विभागाचे कर्मचारी, ग्रामस्थ उपस्थित होते.

पाषाणे ग्रामपंचायतीत सीसीटीव्हीची मागणी

। नेरळ । प्रतिनिधी ।

कर्जत तालुक्याचे शेवटचे टोक असलेल्या पाषाणे ग्रामपंचायतीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर नागरीकरण वाढले आहे. या भागात बाहेरून येणाऱ्या लोकांची संख्या मोठी असून अनुचित प्रकार घडण्याच्या शक्यता आहे.तसेच स्थानिकांच्या सुरक्षेचा प्रश्न लक्षात घेऊन सीसीटीव्ही मागणी करणारे निवेदन ग्रामपंचायत प्रशासनाला देण्यात आले.

पाषणेंमध्ये असलेल्या सर्व गावातील आदिवासी वाडीतील प्रवेशद्वारांमध्ये, अंगणवाडी, शाळा तसेच मुख्य रस्त्यावर, सर्वधर्मीय धार्मिक स्थळे आणि प्रेक्षणीय स्थळांवर सीसीटीव्ही

यंत्रणा बसविण्यासाठी उत्तम पालांडे यांनी निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे मागील हप्त्यामध्ये विराट ग्रीन बूड येथील सोसायटी मधील दुकानातून चोरांनी एका महिलेच्या गळ्यातून एकतोळे सोन्याची चैन चोरीस नेली, तसेच मागील काही वर्षात आपल्या गावातून काही शेतकरी परिवाराची जनावरे चोरीला गेली आहेत. पण मागील काही चोरीच्या घटनांमुळे त्यांना न्याय न मिळाल्यामुळे शेतकरी वर्ग उदासीन झाला झाला असल्याने पाषणेंमधील सर्व गावातील आदिवासीवाडीत सीसीटीव्ही यंत्रणा बसविण्यासाठी मागणी जोर धरत आहे.

मागील पाच दशकापासूनची परंपरा कोणत्याही प्रकारचा मोबदला ठरलेला नाही

शहाळ्याच्या देवीच्या मुखवट्यांना मागणी

त्यामुळे कला येत असल्याने मित्रांनी त्यांच्याकडून असे मुखवटे तयार करून घेण्यास सुरुवात केली. अशा प्रकारच्या मागणी नंतर त्यातूनच ही परंपरा सुरू झाल्याचे ते आवर्जून

सांगतात. हे मुखवटे तयार करण्यासाठी नवरात्रोत्सवाच्या दहा दिवस अगोदरपासून तयारी करावी लागते. शहाळे साफ कळत त्याला आकार देऊन सुंदर, आकर्षक पेंटिंग

केले जातात.

पूर्वी ५० ते ६० मुखवटे बनवीत असत परंतु कोरोना नंतर हे काम कमी त्यांनी केले आहे. सध्या दरवर्षी किमान २५ ते ३० मुखवटे ते याही वयात करतात. हे काम ते कलेचे एक साधक म्हणून करीत आहेत. शाहळ्या बरोबरच धातूच्या मुखवट्यांना रंगविण्याचे काम ते करतात. यासाठीचे कोणत्याही प्रकारचे दर ठरविण्यात आलेले नसून देवीचे भक्त व कलेची जाण ठेवून जो मोबदला देतील तो ते घेत आहेत.

जिल्ह्यात भाविकांकडून मागणी

मुखवट्यांना जिल्ह्यातील उरण, फुंडे, नवीन शेवा, डोंगरी, ठाणे, नवी मुंबईसह अलिबाग, पेण आणि पनवेल तालुक्यातील भाविकांकडून मागणी आहे. उरणच्या नागवामध्ये दोन ठिकाणी ही कला परंपरेने जपली जात आहे.

त्यांची ही परंपरा पुढे नेण्याचे काम अशीच प्रकारची कलेची जाण व छंद असलेला नातू हर्षवर्धन पवार या नातवाकडे त्यांनी सोपवली आहे. याकामी नातू त्यांना मदत करीत आहे. त्यामुळे नवरात्रोत्सवासाठी शाहळ्याचे

मुखवटे तयार केले जाणार असल्याचा आशावाद व्यक्त करण्यात येत आहे. बाजारातही तयार मुखवटे विक्रीसाठी आलेले आहेत. मात्र, तरीही परंपरेने नारळाच्या शाहाळ्यापासून तयार केलेल्या मुखवट्यांनाही पसंती दिली जात आहे.

अभिव्‍चितन ज्येष्ठ नागरिकांचे

२१ सप्टेंबर

१) श्रीम.प्रगती चिंतामण वर्तक
वेरवी, अलिबाग
२१-९-१९४३	४)श्री श्रीकृष्ण भिमाजी थळे
गोंधळपाडा, अलिबाग
दि.२१-०९-१९४९
२) श्री.मनोहर कृष्ण भगत
समर्थनगर, अलिबाग,
२१-०९-१९४९	५)श्रीम.सुप्रिया सुरेश पाटोळे
वरसोली, अलिबाग
दि.२१-०९-१९५१
३) श्री.विलास हरिभाऊ गंभीर
अलिबाग, २१-०९-१९५१	६)श्री.राजन बाळकृष्ण नाईक
मु.वरसोली, अलिबाग
दि.२१-०९-१९५४

बोधकथा

संत एकनाथ महाराज

दासोपंत या नावाचे पुरुष होऊन गेले. ते नाथांना सम कालीन होते.ते फार मोठे दत्त भक्त होते. त्यांची साधना एवढी मोठी होती की स्वतः भगवान श्री दत्त त्यांच्याबरोबर सोंगट्याचा डाव खेळायला बसत असत.केवढे हे ऐकवीय़!श्री नाथांच्या घरी फाल्गुन वैद्य षष्ठीला श्री जनार्दन स्वामींचा पुण्यतिथी उत्सव होता. एकनाथ महाराज जातीने दासोपंतांच्याकडे आमंत्रण देण्यासाठी गेले होते. त्यावेळी श्री दासोपंत आणि श्रीदत्त सोंगट्या खेळत होते. श्री नाथांनी दासोपंतांच्या घराच्या पायऱ्या चढताच भगवान श्री दत्त अदृश्य झाले. त्याचवेळी श्री एकनाथ घरात शिरले. श्री नाथांना पाहताच श्री दासोपंत मोठ्याने म्हणाले, किती रे दुर्दैवी माणूस तू! हा बघ पट. मी आणि भगवान श्री दत्त आता सोंगट्या खेळत होतो, तू घरात शिरलास आणि ते अदृश्य झाले. श्रीनाथ अत्यंत लीनतेने म्हणाले, खरे आहे. माझ्याकडे बघ षष्ठीला श्री जनार्दन स्वामींचे पुण्यस्मरण आहे म्हणून मी आपल्याला बोलवायला आलो आहे. आपल्याला आता होय नाही करता येणार नाही. मी दुर्दैवी आहे. म्हणून आपल्यासारख्या संतांनी माझ्याकडे येऊन माझ्या उद्धाराचा मार्ग मला दाखविलाच पाहिजे. हे संतांचे ब्रीद आहे. हे दोघेही सत्पुरुष एकमेकांच्या परिचयाचे च होते. फाल्गुन वद्य षष्ठी या दिवशी श्री दासोपंत पैठणला श्री एकनाथ महाराजांच्या घरी गेले. श्री नाथांच्या वाड्याजवळ येताच दिंडी दरवाजासमोर भालदाराच्या वेषात प्रत्यक्ष श्री दत्ताचे दर्शन झाले. अनन्यगतिक अशा श्रीदासोपंतांनी भगवान दत्तांना विचारले देवाधिदेवा! आपण स्वतः इथे? आणि या वेषात ? भगवान श्री दत्त म्हणाले, अरे दिंडी दरवाजातून तू आत डोकावून पहा. भगवान श्रीकृष्ण पाणी भरतो आहे. मालकाकडे आज कार्य आहे. आश्चर्याने स्तब्धित झालेले दासोपंत म्हणाले देवा, श्री एकनाथ माझ्याकडे आले होते तेव्हा आपण अदृश्य का झालात? भगवान श्रीदत्त म्हणाले, अरे मालकांसमोर कसे खेळायचे?

सद्गुरू स्वामी बोध

या सगळ्या मोठ्या लोकांच्या गोष्टी. मोठ्या रम्य कथा. याचा अर्थ एवढाच की अशा तऱ्हेचे भागवान देह वाटेवर पडले नाहीत. ते इतके स्वस्त नाहीत. ते मागून मिळत नाही. त्यासाठी अमापुपुण्य आणि साधूंची संगती जन्मोजन्मी असावी लागते. म्हणून आपण एक क्षणभरही हरिनामाशिवाय घालवू नये.

श्रीज्ञानेश्वरभावहृदय आवामहाराज परांजपे साधना आश्रम, दातार आळी, पेण.

रेबीज लसीचा तुडवडा

। महाड । प्रतिनिधी ।

महाड तालुक्यातील कुर्ला गायकरवाडीमधील एका पिसाळलेल्या कुत्र्याने गावातील अनेक लोकांना जखमी केल्या असून त्यापैकी तीन गंभीर रुग्णांना महाड ग्रामीण रुग्णालयात प्रतिबंधात्मक रेबीज लस उपलब्ध नसल्याने या रुग्णांना माणगाव ग्रामीण रुग्णालयात दाखल करण्यात आले.

महाड ग्रामीण रुग्णालयाचा भोंगळ कारभार पुन्हा एकदा चव्हाट्यावर आला आहे. पिसाळलेल्या कुत्र्याने कुर्ला गायकरवाडी गावातील धोंडू तांबडे सनी खेडेकर व मालती पवार व अन्य एका व्यक्तीला गंभीर दुखापत केली आहे.

कुर्ला गायकरवाडीतील पिसाळलेल्या कुत्र्याने चावा घेतल्याने गंभीर जखमी झालेल्या रुग्णांना महाड ग्रामीण रुग्णालयात

● रुग्ण माणगाव रुग्णालयात दाखल

शरगाव गावचे सरपंच सोमनाथ ओझडे यांनी दाखल केले. मात्र, महाड ग्रामीण रुग्णालयात आणल्यानंतर त्या ठिकाणी प्रतिबंधात्मक रेबीज लस उपलब्ध नसल्याने अखेर महाडपासून ३० किलोमीटर अंतरावर असणाऱ्या. माणगाव ग्रामीण रुग्णालयात शनिवारी पहाटे तीनच्या सुमारास

नेण्यात आले.

या प्रकराबाबत तीव्र संताप व्यक्त केला जात असून केवळ रुग्णालयाच्या इमारती बांधण्याचे काम काढायचे व प्रत्यक्षात वैद्यकीय अधिकारी व औषध उपचाराचा साठा जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करायचे असे प्रकार चालू असून आरोग्य यंत्रणा सलाईनवर

। सुतारवाडी । प्रतिनिधी ।

कोलाडपासून सुतारवाडी या दहा किमी अंतराच्या रस्त्यावर मोठमोठे खडे जून महिन्यापासून पडले आहेत.

सुतारवाडी नाक्यावर तर रस्त्याच्या बाजूला आणि मधोमध मोठे खडे पडलेले आहेत. गणपती पूर्वी जागोजागी पडलेले खडे बुजविले जातील अशी अपेक्षा हजारो प्रवाशांनी

केली होती.

मात्र, ती अपेक्षा फोल ठरली आहे. रात्रंदिवस या ठिकाणाहून हजारो लहान मोठी वाहन त्याचप्रमाणे अवजड सामान घेऊन जाणारे ट्रॅलर धावत असतात. दिवाळी सणापूर्वी तरी कोलाड ते सुतारवाडी मार्गावरील पडलेले खडे बुजविले जातील काय असा प्रश्न हजारो प्रवाशांना पडलेला आहे.

उद्बोधनकार्यशाळा

तळे ː तळे विभाग शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या द. ग. तटकरे कला व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ मधील राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातील सहभागी स्वयंसेवकासाठीची उद्बोधन कार्यशाळा शनिवार (दि.१३) सप्टेंबर रोजी संपन्न झाली. या कार्यशाळेस प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून प्रा. तुळशीदास मोकल उपस्थित होते. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी डॉ. दत्ता कुंटेवाड यांनी केले. कार्यशाळेचे निवेदन प्रा. भरत चाळके यांनी केले. या कार्यक्रमास प्राध्यापक, प्राध्यापकेत्तर कर्मचारी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे स्वयंसेवक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

स्मशानभूमीकडे जाणारा रस्ता झाला खुला

। माणगाव । प्रतिनिधी ।

माणगाव तालुक्यातील मांगवली आदिवासीवाडीतील स्मशानभूमीचा रस्ता अखेर मोकळा झाला आहे. छत्रपती महाराजस्व अभियान अंतर्गत सेवा पंधरवाडा या उपक्रमात शासनाने आदिवासी बांधवांच्या दीर्घकाळ प्रलंबित असलेल्या मागणीची पूर्तता केली आहे. देशाचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या वाददिवसानिमित्त हे अभियान राबविले आहे.

आदिवासीवाडीतील ग्रामस्थांना गेली अनेक वर्षे स्मशानभूमीकडे जाण्यासाठी केवळ पायवाट होती. मुतांचे अंत्यसंस्कार करण्यासाठी दूरवरच्या कठीण पायवाटेने जावे लागत असल्याने ग्रामस्थांना प्रचंड अडचणीचा सामना करावा लागत होता.

ज्योतिषी ː मिलिंद पाटील, सारळ-अलिबाग

मोबा.९४०४७९१७९८

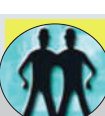
प्रलोभनापासून दूर राहा

मे़ष ː राशीधारकांना जोडीदाराकडून प्रेमाचा वर्षाव होईल. इतरांना मदत करण्यात पुढाकार घ्या. नोकरदारांनी कामावर व्यवस्थित लक्ष देणे गरजेचे आहे. लहानशी चूक ही त्रासदायक ठरू शकते. मित्रवर्गाकडून दिलासा मिळेल. धरून काम करताना जागरूक राहा. साथीदारांशी प्रेमसंबंधाने वागणे हितकारक राहील. त्यांच्या मनाचा विचार करून वागा. प्रलोभनापासून दूर राहा. विशेषतः खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा. आर्थिकबाजू ठीक राहील. आपणास येणाऱ्या अडचणींतून मार्ग काढण्यासाठी ज्येष्ठाने मार्गदर्शन मोलाचे ठरू शकते. दुसऱ्यांना दोष देण्यापेक्षा आपण आपले आत्मपरीक्षण करणे योग्य. हाती घेतलेले काम पूर्ण करण्यासाठी चिकाटीने प्रयत्न करण्यासाठी तयारी ठेवा. आपल्या बोलण्याने इतरांची मने दुखावणार नाहीत, याची दक्षता घ्या. सकारात्मक विचार करून मानसिकता चांगली ठेवण्याचा प्रयत्न करा. **महिलांना ː** कुटुंबासाठी व मुलांसाठी अधिक वेळ देऊन त्यांची काळजी घ्यावी. आपल्या प्रकृतीकडे दुर्लक्ष करू नका. नियमित व्यायाम, खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा. विशेषतः उष्णतेच्या विकारापासून सावध राहा. **शुभदिनांक ː** २१,२३.

वादाचे प्रसंग टाळा

वृषभ ː राशीसाठी या सप्ताहाचे ग्रहमान पाहता आपली मानसिकता बिघडणार नाही याची दक्षता घ्या. घरगुती वादविवादाचे प्रसंग कटाक्षाने टाळा. सर्वांशी जुळवून घ्या. सर्व बाबतीत आर्थिक बाजू लक्षात घेऊन हिशोबी राहण्याचा प्रयत्न करा. जागेसंबंधी वादाचे प्रसंग उद्भवणार नाहीत याची दक्षता घ्या. आदरयुक्त वागणे कायम ठेवल्यास त्याचा उपयोग होईल. नव्या ओळखींचा लाभ घेता येईल. नोकरदारांना मोठा दिलासा मिळेल. कर्ताकारांना त्यांच्या अंगभूत कलागुणांना चांगला वाव मिळेल. दुसऱ्याच्या मताने कोणतेही काम करू नका सल्ला फक्त आपल्याच माणसाचा घ्या. थोडे काम थोडा आराम हे धोरण लांब ठेवणे हिताचे आहे. या सप्ताहाचा शेवटचा कालावधी आपल्यासाठी संमिश्र घटनांचा ठरणार आहे. आपल्या कामाचा ताण थोडा हलका होईल. **महिलांना ː** कुटुंबातील वातावरण आनंदी राहील. दाम्पत्य जीवनात छोट्या-छोट्या कुकुरी होतील. पण त्या आपण अलगद सोडवू शकाल. आपण संयम राखल्यास आपली बरीच कामे पूर्ण होतील. पण याई केलीत तर हातात घुगारते येईल. **शुभदिनांक ː** २४,२५.

भावनांना आवर घाला

मिथुन ː राशीसाठी या सप्ताहाचे बेजबाबदारपणे कोणतेही कृत्य करू नका. प्रत्येक पाऊल विचार पूर्वक उचला. इतरांमधील दोष काढण्याचे कटाक्षाने टाळावे. आपल्या भावनांना आवर घालून जबाबदारपणे वागण्याचा प्रयत्न करा. आपल्या बोलण्यावर योग्य नियंत्रण ठेवल्यास आपल्याबद्दल गैरसमज होण्याचे प्रसंग टाळू शकाल. अनावश्यक खर्च टाळावा. त्यामुळे खर्चावर नियंत्रण राहील, आर्थिक बाबतीत तज्ज्ञांच्या सल्ल्यानेच व्यवहार करावेत. जेणेकरून ज्याचा योग्य परतावा आपणास मिळू शकेल. प्रकृतीची पथ्ये पाळा. आपण थोरामोठ्यांच्या विचारांचे स्मरण करा. खर्चाचे प्रमाण वाढणार असल्याने प्रथमपासून अनावश्यक खर्च टाळावा. साहसीवृत्ती कटाक्षाने टाळा. नोकरादारांना दिलासा मिळेल. बौद्धिकक्षेत्राला वाव मिळेल. आपली बलस्थाने कोणती याचा मागोवा घ्या, म्हणजे त्यांचा भावी काळासाठी उपयोग करता येईल. **महिलांना ː** कोणतीही गोष्ट विचार पूर्वक करा बेजबाबदार वागून आपण हादरयव होऊ शकता त्यामुळे लहान बाबतीत ही आपले पाऊल घसरू देऊ नका. वाट पाहण्यास शिका. **शुभदिनांक ː** २६,२७.

आत्मविश्वासात वाद करा

कर्क ː राशीधारकास या आठवड्यात शेवटचा कालावधीचा आपल्यासाठी उत्तम जाणार आहे. हे जरी असले तरी आततायीपणा हानीकारक ठरू शकतो. कोणतीही घाई करू नका, विचार पूर्वक प्रत्येक गोष्ट करा. बौद्धिक चातुऱ्याच्या जोरावर वेगवेगळे लाभ मिळतील. मान, सन्मान, ख्याती वाढेल. आत्मविश्वासात वाद होईल. व्यवहार कौशल्यामुळे फायदा होईल. पालकांच्या आरोग्याची काळजी घ्यावी लागेल. नवे विचार, संकल्पनांची रुजण होईल. आगामी आठवड्यात आपल्या प्रामाणिकपणाचा फायदा होईल. आपली विनम्र वृत्ती कायम ठेवा. घरण्यातील जुने वाद संघुष्टात येतील यासाठी आपण प्रयत्न करणे आपल्या हिताचे आहे. आपल्या गुणामुळे लोकप्रियतेत वाढ होईल. प्राचीन ग्रंथांचे वाचन कराल. सुखात वृद्धी होईल. आठवडा प्रतिकूल ठरेल. त्यांनी अभ्यास करणे गरजेचे राहील. मेहनतीला न्याय मिळू शकेल. मानचे संबध राहतील. कितीही राग आला तरी शांततेच धोरण ठेवणे आपल्याला हितकारक आहे, आपण जोडीदाराच्या दैनंदिन समस्या सोडविण्याचा प्रयत्न करा. **महिलांना ː** मनातील साचलेले विचार दूर सारले तर कामातील प्रगती वेगात होईल मुलांची प्रगती सुखावह ठरणारी असेल. **शुभदिनांक ː** २१,२७.

आरोग्याची काळजी घ्या

वृश्चिक ː राशीसाठी या सप्ताहात प्रभावशाली लोकांशी संपर्क होईल. त्यामुळे हा आठवडा उत्साह वाढवणारा सिद्ध होईल. सहज सुलभ व्यवहार करण्यास वाव रहाणार आहे. विरोधकांचे काहीच चालणार नाही. त्यांची अस्स्था वाईट होऊ शकणार आहे. कौटुंबिक वातावरण उत्तम राहील. निरर्थक गोष्टी मनात घर करून राहतील. वादविवादात टाळावीत. आरोग्याची काळजी घेणे हिताचे ठरेल. सांधेदुखी बळावेत. एखाद्या गोष्टीत सावधगिरी बाळगावी, अन्यथा निराधार आरोप होतील. या आठवड्यात नेहमीपेक्षा अधिक श्रम पडतील. त्यामुळे विश्रांती देखील गरजेची असणार आहे. रक्तदाब आणि मधुमेहाचे आजार डोके वर काढतील. विरोधक प्रभावहीन ठरतील. तरीही वाद घालू नका. व्यायाम करणे गरजेचे आहे. विद्यार्थ्यांसाठी आगामी आठवडा प्रतिकूल ठरेल. त्यांनी अभ्यास करणे गरजेचे राहील. मेहनतीला न्याय मिळू शकेल. परोपकार आणि उदारता यात वाद होईल. **महिलांना ː** घरातील अडगळ बाहेर काढून टाकण्यामुळे मोकळेपणा अनुभवाल, आपल्याला धनलभ होऊ शकतो लॉटी घेण्यास हरकत नाही पण आपण आपल्या बोलण्यावर मात्र योग्य नियंत्रण ठेवा. **शुभदिनांक- २३,२६.**

कौटुंबिक वावविवाद टाळा

मीन ː राशीसाठी या सप्ताहात आपण मुलांशी सामंजस्याने वागणे हितकारक ठरू शकेल. त्यामुळे घरातील वातावरण आनंदी राहील, नसीबाची साथ नसली तरीही चिकाटीने आपण आपले काम पूर्ण करू शकाल. नोकरदारांनी वरिष्ठांशी मित्रत्व राखावे. नको त्या प्रलोभनात अडकू नका. कौटुंबिक वातावरण बिघडणार नाही याची खबरदारी घ्या. मुलांनी अभ्यासाकडे अधिक लक्ष द्यावे. नाहीतर विसरभोळेपणा अभ्यासास मारक ठरू शकतो. वादाचे प्रसंग कटाक्षाने टाळावेत. आपण आपल्या कामाबाबत अथवा महत्त्वाच्या गोष्टींची गुप्तता पाळल्यास हा आठवडा चांगला जाईल. मालमतेसंबंधी वादाचे प्रसंग उद्भवण्याची शक्यता आहे, तेव्हा ते सामंजस्याने सोडवा. कौटुंबिक वावविवाद टाळा. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. आपोष्टींशी कलाचे संबध राहतील. कितीही राग आला तरी शांततेच धोरण ठेवणे आपल्याला हितकारक आहे, आपण जोडीदाराच्या दैनंदिन समस्या सोडविण्याचा प्रयत्न करा. **महिलांना ː** मनातील साचलेले विचार दूर सारले तर कामातील प्रगती वेगात होईल मुलांची प्रगती सुखावह ठरणारी असेल. **शुभदिनांक ː** २१,२३.

चिंता करू नका

धनु ː राशीसाठी या सप्ताहाचे ग्रहमान आपण संयम व जिद्द यांचा योग्य वापर केल्यास आपले ध्येय गाठू शकाल. खर्चाचे प्रमाण वाढणार असल्याने वेळीच अनावश्यक खर्च टाळा. नोकरदारांना मोठा दिलासा मिळू शकेल. आर्थिक बाजू ठीक ठेवता येईल. प्रकृतीबाबत अधिक दक्ष राहा, विशेषतः खाण्यापिण्याची पथ्ये व मोसमी आजारपाासून सावध राहा. वरिष्ठांशी व सहकाऱ्यांशी बोलताना सावधपणे वागावे. हितशत्रूंबद्दल चिंता करू नका, त्यांना पण बसवू शकाल. आवश्यक तेव्हा आपल्या बुद्धिकौशल्याचा उपयोग करा. आपण काळ, काम व वेग यांचे योग्य गणित सांभाळल्यास हा आठवडा चांगला घालवू शकाल. कलात्मक आनंद देणाऱ्या कामात गुंतवून घेतल्यास त्याचा आनंद घेऊ शकाल. वादाचे प्रसंग उद्भवणार नाहीत याची दक्षता घ्या. आपल्या अहंकारावर मुरड घातल्यास हितकारक ठरू शकेल. नोकरदारांना दिलासा मिळेल, हाती घेतलेल्या कामांचा निपटारा करा. **महिलांना ː** उपवास करताना फळ आहार घेणे आपल्याला फायद्याचे आहे. किमती वस्तूंची खरेदी करू शकाल घरात महत्त्वाची वस्तु येईल. **शुभदिनांक ː** २४,२७.

विचारपूर्वक निर्णय घ्या

मकर ː राशीसाठी या सप्ताहाचे ग्रहमान पाहता आर्थिक बाजू ठीक राहील. मुलांना प्रोत्साहन देण्याचा प्रयत्न करावा. आपण प्रत्येक कार्यात शांतता बाळगून, विचारपूर्वक वागून निर्णय घेतल्यास हा सप्ताह तुमच्या दृष्टीने चांगला जाईल. नोकरदारांना मोठा दिलासा मिळेल. वरिष्ठांची मर्जी राखता येईल. आर्थिक व्यवहारात मात्र गुंतून जाणार नाही याची दक्षता घ्या. नको त्या प्रलोभनात अडकून जाऊ नका. बौद्धिक क्षेत्राला उत्तम वाव मिळेल. प्रकृतीबाबत आपण चालढकलपणा न करता पथ्ये पाळा. नियमित व्यायाम करा, आपण अध्ययनातील क्षेत्रात कोणते परिश्रम व सातत्य अंमलात आणल्यास आपल्या यशाचा आलेख उंचावू शकाल. नोकरदारांनी वरिष्ठांशी मिळते-जुळते घेण्याचे धोरण स्वीकारल्यास उत्तम राहील. वादाचे प्रसंग उद्भवणार नाहीत याची दक्षता घ्या. राजकीय क्षेत्रात वर्चस्व राहू शकेल. काही भाग्यवंतांना दोनाचे चार हात होण्याची संधी मिळू शकेल, निर्णय मात्र विचारपूर्वक घ्यावा. **महिलांना ː** मनसिक स्थिति अस्थिर होण्याची शक्यता आहे त्यामुळे प्रार्थना आपल्याला साथ देऊ शकेल विचारपूर्वक केलेली कृती फायदा देणारी असेल. **शुभदिनांक ː** २५,२६.

खाण्यापिण्याची पथ्ये सांभाळा

कुंभ ː राशीसाठी आपले या सप्ताहाचे ग्रहमान पाहता आपण प्रत्येक बाबतीत सांभाळून वागल्यास आणि तशी कृती केल्यास हा आठवडा आपणास सर्व दृष्टीने चांगला जाऊ शकेल आणि हाती घेतलेल्या कामात यश मिळवू शकाल. आवडीच्या क्षेत्रात अधिक लक्ष दिल्यास त्याचा लाभ व आनंद मिळू शकेल. प्रकृती स्वास्थ्याबाबत अधिक दक्ष राहा, विशेषतः खाण्यापिण्याची पथ्ये व उष्णतेचे विकार यापासून सावध राहा. सरकारी नियमांचे पालन करा. मुलांबरोबर अधिक वेळ घालवाल. त्यांच्या अध्ययनात लक्ष घाला. कलाक्षेत्राला प्रोत्साहन मिळेल. आपण सर्व बाबतीत व कार्यक्षेत्रात शांततेने परिस्थिती हाताळल्यास आपणास अपेक्षित यश मिळू शकेल. आपणास प्रोत्साहित करणाऱ्या घटकांना जाणून घ्या व मग त्यांचा अवलंब करा. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. विद्यार्थीवांगाला अध्ययनात यशाची अपेक्षा ठेवू शकाल. आर्थिक बाजू ठीक राहील. शेतीविषयक कामकाजांना चालना मिळेल. **महिलांना ː** मनात असलेली मनीषा आता पूर्ण होऊ शकेल. कलावधी चांगला आहे त्यासाठी मनापासून प्रयत्न होणे गरजेचे आहे. **शुभदिनांक ː** २६,२७.

आयुर्वेद दिन... आधी समजून घ्या!

मोहोर

आयुर्वेद हे भारतातील प्राचीन आरोग्यशास्त्र आहे. ते भारतीयांच्या जीवनशैलीत प्रकर्षाने आढळून येते. पण म्हणून ते कसेही वाकवता येते, ही धारणा घातक आहे. हल्ली अनेकजण आयुर्वेदावर बिनधास्त टिप्पणी करतात. आपल्याकडे राष्ट्रीय आयुर्वेद दिन साजरा होतो, पण त्यामुळे शास्त्रीय संकल्पना स्पष्ट झाल्या आहेत का, याबाबत शंकाच आहे. यंदापासून आयुर्वेद दिन २३ सप्टेंबर ला जाहीर झाला आहे. त्यानिमित्ताने...

दर वर्षी धनत्रयोदशीला धनवंतरी जयंती असते. त्याच दिवशी मोदी सरकारने राष्ट्रीय आयुर्वेद दिन साजरा करण्याची परंपरा सुरू केली. यंदा या परंपरेचे दहावे वर्ष आहे. मात्र या वर्षापासून २३ सप्टेंबर रोजी राष्ट्रीय आयुर्वेद दिन साजरा केला जाणार आहे. या वर्षाची ‘आयुर्वेद जन जन के लिये, पृथ्वी के कल्याण के लिये’ ही संकल्पना वाचली आणि पोटात गोळा आला. २०२६ च्या वर्षातले आयुर्वेदाचे भविष्य आजच दिसू लागले. येवले चहा, गुळाचा चहा, प्रेमाचा चहा या लायनीत मला ‘आयुर्वेदिक चहाचे दुकान’ दिसायला लागले. येथे चुलीवरचे जेवण मिळेल या चालीवर येथे आयुर्वेदिक भोजन मिळेल, अशी पाटी दिसू लागली. कपड्यांच्या दुकानात ‘आयुर्वेदिक टॉवेल, रुमाल, चादरींचा एक नवीन विभाग दिसला. आयुर्माॅल नावाचा एक शॉपिंग मॉल दिसला. त्यात सगळ्या वस्तू आयुर्वेदिक होत्या. आयुर्जल नावाच्या पाण्याच्या बाटल्यांची उतरंड दिसली. हॉटेलच्या मेन्यूकडवर व्हेज, नॉनव्हेज पदार्थांबरोबर आयुर्वेदिक पदार्थांची यादी दिसली. या भयकारक स्वप्नजननात दंग झाले असताना एका पेशंटने तंद्री मोडली. आठ दिवसांपासून पोटात दुखतंय, जेवायची इच्छा होत नाही. थकवा येतोय. दोन दिवस शेजारच्या डॉक्टरांची औषधं

घेतली पण ती अॅलोपथी औषधं मला सहनच होत नाहीत. माझा त्रास तसाच सुरू आहे. काल सरळ सोनोग्राफीच करून टाकली. माझा रिपोर्ट बघा. आणि आता मी आयुर्वेदिक औषधेच घेणार आहे, कारण त्याचे काहीही साईड इफेक्ट्स नसतात... पेशंटच हे निर्णायक बोलणं ऐकून माझ्या स्वप्नजननाला आजकालच्या पेशंटच्या विद्वत्तेचे अजून धुमारे फुटले. म्हणजे आयुर्वेदिक बाजारपेठेतून माझं स्वप्न पेशंटच्या समजुतीकडे वळलं. अॅलोपॅथी औषधं सहन होत नाहीत, हे कुणी ठरवलं ? पोटात दुखलं तर लगेच सोनोग्राफी करून टाकली, हे कुणी सांगितलं ? आयुर्वेदिक औषधांचे साईड इफेक्ट नसतात, कोण म्हणत असं ? मला गुडघ्यांचं ऑपरेशन करायचं नाही. त्यापेक्षा मी आयुर्वेदिक औषधं घेणार, हा कुणाचा निर्णय ? मुलांना भविष्यात कोणतेही आजार होऊ नये म्हणून रोज त्यांना गुळवेल सत्व मधाबरोबर देणार. हा नेमका कुणाचा सल्ला ? असे अनेक गैरसमज डोक्यात फिटू बसवून, त्याला प्रमाण मानून आजचा समाज वागत

असतो. चरकसंहितेत एक श्लोक आहे- शस्त्र, शास्त्र आणि पाणी हे कुणाच्या हातात/पात्रात आहे, त्यानुसार त्याची गुणवत्ता सिद्ध होत असते. आयुर्वेद-जन जन के लिए, पृथ्वीके कल्याण के लिए ही संकल्पना ऐकून मला धडकी भरली, याचं कारण हा श्लोक. कारण सध्या आयुर्वेद हा बाजारपेठेच्या, जाहिरातदारांच्या, औषध उत्पादकांच्या आणि काही अंशी पेशंटच्या हातात आहे. कोणत्याही सौंदर्यप्रसाधनात, तेलात, पेयात औषधी वनस्पती असली की ती वस्तू आयुर्वेदिक असते असा प्रचंड गैरसमज समाजात रुढ झाला आहे. हर्बल आणि आयुर्वेदिक यात सगळेच गड्डत करतात. त्यात आपलं व्हॉट्स अप विद्यापीठ आणि गुगलार्चं आयुर्वेदाबद्दल चुकीच्या माहितीचा रतीब घालत असतात. त्यामुळे आयुर्वेद हे महान शास्त्र निष्कारण हास्यास्पद आणि चुकीचं ठरवलं जातं. मी स्वतः आयुर्वेदशास्त्राची शिक्षक आहे, त्यामुळे शास्त्राबद्दल चुकीच्या धारणा झालेल्या बघून वाईट वाटतं. त्यात दर वर्षी राष्ट्रीय आयुर्वेद दिनानिमित्त वेगवेगळ्या संकल्पना समाजासमोर येतात त्यामुळे खरा आयुर्वेद सम

जि आणायचा असेल तर आयुर्वेद शिक्षकांनीच सीमापार टोलवायचा की सोडून द्यायचा हे प्रसंगानुसार ठरवायचं, हा मी माझ्यापुरता नियम केला आहे. आयुष्याचा वेद तो ‘आयुर्वेद’. वेद हा शब्द ‘विद्’ या संस्कृत शब्दापासून तयार झाला आहे. विद् म्हणजे जाणणे किंवा ज्ञान होणे असा आहे. म्हणजेच आयुचे ज्ञान ज्यामुळे होते तो आयुर्वेद... आणि आयु म्हणजे काय, तर शरीर इंद्रिय सत्व आत्मा संयोगः। अर्थात देह, इंद्रिये, शस्त्र म्हणजे मन आणि आत्मा यांचा संयोग म्हणजे आयु. थोडक्यात, रक्त-मांस-हाडे यांनी तयार झालेल्या देहाचा इंद्रिय, मानसिक आणि अध्यात्मिक स्तरावर विचार केला आहे, हे या शास्त्राचे एक वैशिष्ट्य आहे. दुसरे महत्त्वाचे म्हणजे आयुर्वेदशास्त्रात न्याय, वैशेषिक, सांख्य, योग या प्राचीन भारतीय दर्शन शास्त्रांचे संदर्भ आजही प्रमाण मानले जातात. आयुर्वेदशास्त्रावर जुनाट आणि कालबाह्यतेचा शिक्षा मारून टीका केली जाते. आता संहितांमध्ये ज्या काळाचे वर्णन आहे, तो काळ पाच ते सात हजार वर्षांपूर्वीचा असावा हा अंदाज आहे. त्यामुळे त्यातील जनसमाजाचे वर्णन जुनाट असणारच. पण भारतीय ऋषी परंपरेप्रमाणेच आयुर्वेदालाही अत्यंत ओजस्वी अशी ऋषी परंपरा आहे. आचार्य चरक, सुश्रुत, वाभट, चक्रपाणी, माधव, नागार्जुन.... ही या परंपरेतील काही नावे. या विद्वानांनी लिहून ठेवलेले सिद्धांत आजही तंतोतंत लागू पडतात हे त्रिकालबाधित सत्य नाकारता येत नाही. म्हणूनच आज आयुर्वेद आणि आयुर्वेद शास्त्र या दोन्ही वेगवेगळ्या संज्ञा आहेत हे समजून घेणं गरजेचं आहे. वास्तव हे आहे की आज आयुर्वेद हा परवलीचा शब्द झाला आहे. कोणीही या शब्दाचा सहज वापर करतात. पण संहितेतील सिद्धांतांचा संदर्भ देऊन आयुर्वेद हा शब्द वापरला जातो तेव्हा ते आयुर्वेद शास्त्र म्हटले जाते. आमच्या शास्त्रात एक पद्धत कायम आचरणात आणली जाते. ती म्हणजे कोणत्याही सैद्धांतिक लिखाणाला संहितेचा, संहितेतील स्थानाचा, श्लोकांचा संदर्भ देणे आवश्यक असते. त्यामुळे त्या लिखाणाला अधिकृतता येत असते. म्हणजे उठसुट वापरल्या जाणाऱ्या आयुर्वेद या शब्दात आणि आयुर्वेदशास्त्रात जमीन-अस्मानाचा फरक आहे.

सीमापार टोलवायचा की सोडून द्यायचा हे प्रसंगानुसार ठरवायचं, हा मी माझ्यापुरता नियम केला आहे. आयुष्याचा वेद तो ‘आयुर्वेद’. वेद हा शब्द ‘विद्’ या संस्कृत शब्दापासून तयार झाला आहे. विद् म्हणजे जाणणे किंवा ज्ञान होणे असा आहे. म्हणजेच आयुचे ज्ञान ज्यामुळे होते तो आयुर्वेद... आणि आयु म्हणजे काय, तर शरीर इंद्रिय सत्व आत्मा संयोगः। अर्थात देह, इंद्रिये, शस्त्र म्हणजे मन आणि आत्मा यांचा संयोग म्हणजे आयु. थोडक्यात, रक्त-मांस-हाडे यांनी तयार झालेल्या देहाचा इंद्रिय, मानसिक आणि अध्यात्मिक स्तरावर विचार केला आहे, हे या शास्त्राचे एक वैशिष्ट्य आहे. दुसरे महत्त्वाचे म्हणजे आयुर्वेदशास्त्रात न्याय, वैशेषिक, सांख्य, योग या प्राचीन भारतीय दर्शन शास्त्रांचे संदर्भ आजही प्रमाण मानले जातात. आयुर्वेदशास्त्रावर जुनाट आणि कालबाह्यतेचा शिक्षा मारून टीका केली जाते. आता संहितांमध्ये ज्या काळाचे वर्णन आहे, तो काळ पाच ते सात हजार वर्षांपूर्वीचा असावा हा अंदाज आहे. त्यामुळे त्यातील जनसमाजाचे वर्णन जुनाट असणारच. पण भारतीय ऋषी परंपरेप्रमाणेच आयुर्वेदालाही अत्यंत ओजस्वी अशी ऋषी परंपरा आहे. आचार्य चरक, सुश्रुत, वाभट, चक्रपाणी, माधव, नागार्जुन.... ही या परंपरेतील काही नावे. या विद्वानांनी लिहून ठेवलेले सिद्धांत आजही तंतोतंत लागू पडतात हे त्रिकालबाधित सत्य नाकारता येत नाही. म्हणूनच आज आयुर्वेद आणि आयुर्वेद शास्त्र या दोन्ही वेगवेगळ्या संज्ञा आहेत हे समजून घेणं गरजेचं आहे. वास्तव हे आहे की आज आयुर्वेद हा परवलीचा शब्द झाला आहे. कोणीही या शब्दाचा सहज वापर करतात. पण संहितेतील सिद्धांतांचा संदर्भ देऊन आयुर्वेद हा शब्द वापरला जातो तेव्हा ते आयुर्वेद शास्त्र म्हटले जाते. आमच्या शास्त्रात एक पद्धत कायम आचरणात आणली जाते. ती म्हणजे कोणत्याही सैद्धांतिक लिखाणाला संहितेचा, संहितेतील स्थानाचा, श्लोकांचा संदर्भ देणे आवश्यक असते. त्यामुळे त्या लिखाणाला अधिकृतता येत असते. म्हणजे उठसुट वापरल्या जाणाऱ्या आयुर्वेद या शब्दात आणि आयुर्वेदशास्त्रात जमीन-अस्मानाचा फरक आहे.

आयुर्वेदशास्त्र हे केवळ औषधी वनस्पती नाही, तर जगण्याचं, आचरणाचं शास्त्र आहे. आयुर्वेद एक विचारधारा आहे, एक वृत्ती आहे, एक जीवनशैली आहे. डायबेटीसचे अनेक पेशंट येतात आणि आम्ही आयुर्वेदिक औषधे घेतो आहे असं सांगतात. आयुर्वेदिक औषधे म्हणजे काय, तर सकाळी उठून अर्धा कप कारल्याचा आणि कडुलिंबाचा रस उपाशीपोटी घेणे. आता हा अत्यंत चुकीचा आणि घातक असा उपाय कुणी तरी कुणाला तरी सांगितलेला असतो आणि व्हॉट्सअप वरून तो रीतसर पाझरतो. ‘अहो, कारलं आणि कडुलिंब रोजच्या वापरातलं. यांनी काय दुष्परिणाम होणार?’ अशी अमेकांची भूमिका असते आणि त्यामुळे गुण आला नाही की आयुर्वेद शास्त्राच्या ना-वाने बोट मोडली जातात. मनाने औषध घेणे आणि दुसऱ्यालाही ती अधिकाराने घ्यायला सांगणे ही भारतीय समाजाची खोड आहे आणि त्यातही आयुर्वेद औषधं काय केव्हाही, कशीही कुठेही आणि कितीही घ्यावीत, या विचाराला असलेली समाजमान्यता अत्यंत घातक आहे.

एकदा राजस्थानमध्ये फिरताना चित्तौडगडच्या किल्ल्याजवळ एक हस्तकलेचं दुकान होतं. तिथे गेल्यावर दुकानदार आयुर्वेदिक साडी दाखवत होता. आता ती साडी सीताफळांच्या सालीपासून तयार केलेल्या धायानीं विणली होती. म्हणजे आयुर्वेदिकच की हो! मग ओघानेच आयुर्वेदिक चादर, आयुर्वेदिक दुलई असणं क्रमप्राप्तच होतं... ही दुलई पांघाळी की ब्लडप्रेसर, संधिवात, निद्रानाश, डायबेटीस नाहीसे होतात म्हणे. (असं असतं तर आम्ही दवाखान्याऐवजी कापडाची दुकानंच काढली नसती का? मी तर बाई, आयुर्वेदिक पेट्रणीच तयार केली असती!) जय आयुर्वेद... असं म्हणून मी हात जोडले आणि दुकानातून बाहेर पडलं. आज आयुर्वेदातील कालबाह्य संकल्पना वगळून गरज असलेल्या सैद्धांतिक मुद्द्यांवर भर देण्याची गरज आहे. आयुर्वेदाच्या नावावर होणारी फसवणूक, गोरखधंदा यापासून सावध राहण्याची गरज आहे. तरच ‘आयुर्वेद जन जन के लिये’ पृथ्वी के कल्याण के लिये’ ही संकल्पना प्रत्यक्षात येईल. **

‘कावळा आणि म्हाळ (महालय)’

अगदी लहानपणापासून आपण कावळ्याच्या गोष्टी ऐकून कावळा कीती बुद्धिमान आहे यांचा अंदाज घेतला आहे. कर्णकर्कश आवाज कंटाळवाणा वाटत असला तरी तो कावळ्याचा आवाज सकाळी सकाळी ऐकू आला तर शुभ संकेत मानले जातात. पै-पाहुणे आर्थिक सुबत्ता दारी येण्याचे संकेत मानले जातात. पण तरीही अशा या कावळ्याला कोणी कधी घरी पिंजऱ्यात पाळल्याचे ऐकितवात नाही. आम्ही लहानपणी भुईमुगाच्या शेतीची राखणी करतांना कावळ्याच्या बंदोबस्तासाठी पत्र्याचा ढोल बडवत असू तरी तेवढ्यापुरता लपून बसणारा कावळा शेताची नासधूस करतच असायचा. तरी त्याची मंडक्यात दगड टाकून पाणी पिण्यासाठीची युक्ती नेहमीच प्रेणा देऊन जायची. कावळ्याची नजर अतिशय चपळ असायची मारण्यासाठी दगड उचलण्यासाठी हात जरी आणाला तर त्या कावळ्याला लगेच समजायचे. कावळा अतिशय सावध पक्षी आहे.

कावळा हा आपल्या दैनंदिन जीवनात दिसणारा एक परिचित पक्षी असून भारतीय संस्कृतीत त्याला विशेष धार्मिक विधीत विशेष स्थान आहे. कावळे शहरांमध्ये, खेड्यांमध्ये आणि जंगलांच्या कडेला सुद्धा राहतात. माणसाच्या जवळ वास्तव्य ठेवण्यास प्राधान्य देतात. झाडांवर, विद्युत खांबांवर, घराच्या छपरांवर सहज दिसतात. त्याच्या आहारातले तो ‘निसर्गाचा सफाई कामगार’ म्हणूनही ओळखला जातो. कावळा अत्यंत बुद्धिमान पक्षी मानला जातो. समूहात राहतो आणि इतर कावळ्यांबरोबर संवाद साधतो. संकटाच्या वेळी एकमेकांना इशारा देतो. पितृपक्षात कावळ्याला अन्न देणे हे पितरांच्या तृप्तीसाठी महत्त्वाचे मानले जाते. असा समज आहे की, कावळ्याच्या रूपात आपले पितर अन्न स्वीकारतात. कावळा अन्नाला स्पर्श करताच तो पितरांपर्यंत पोहोचल्याचे मानले जाते. यमराजाचा दूत मानल्यामुळेही कावळ्याला विशेष स्थान आहे. अन्नार्चय शोधित

धोका निर्माण होतो. मोठ्या शहरांमध्ये कावळ्यांची संख्या खूप वाढल्याने संतुलन बिघडू शकते. कावळ्यांच्या निरीक्षणावरून हवामानाचा अंदाज बांधण्याची प्रथा ग्रामीण भागात आहे. काही ठिकाणी कावळ्याच्या ओरडण्याला शुभ/अशुभ मानले जाते.जसे की पाहुणे येणार, बातमी येणार वगैरे. कावळा हा केवळ एक पक्षी नाही, तर आपल्या समाजाचा, संस्कृतीचा आणि निसर्गाचा एक अविभाज्य भाग आहे. तो बुद्धिमत्ता, जागरूकता, आणि सामाजिक वर्तनाचे प्रतीक मानला जातो. पितृपक्षात त्याचे विशेष महत्त्व असून, तो पूर्वाजांच्या आत्म्यांचे प्रतीक म्हणून पूजला जातो. पिंडदान करताना वाट पाहायला लावणारा कावळा मच्छी साफ करताना माशांची तुकडी अलंगद पळवून नेणारा तो कावळा आठवायचा. एखादे वडील कावळ्यांची जोडी (जुवाळ) जर

धनंजय शेटये

कुणाच्या डोक्यावर पडली तर त्या माणसाच्या मृत्यूची बातमी सांगून ते दुःख व्यक्त करण्याची प्रथा काही प्रांतात आजही अस्तित्वात आहे. जेणेकरून त्या व्यक्तीच्या आयुष्यात येणारे संकट टळून जाण्यासाठी ही प्रथा करतात. काळाच्या ओघात विज्ञानाचा प्रसार जरी झपाट्याने होत असला तरी अंधश्रद्धेची पाळेमुळे खोलवर रुजलेली असल्याने काही गोष्टी बदलायला वेळ लागेल.पण कावळ्याच्या रुपाने निसर्गाच्या सान्निध्यात जर साफसफाई करणाऱ्या पक्ष्यांचे संरक्षण संवर्धन जतन होत असेल तर पितृपक्षासाठीच नाही तर आयुष्यभर पशूपक्ष्यांच्या रक्षणासाठी हे असे

धार्मिक विधी होत असतील तर पर्यावरण संतुलन आणि संवर्धनकरणाऱ्या या धार्मिक विधींना अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. पर्यावरण संवर्धन ही काळाची गरज आहे ती जर अशा संस्कृती परंपरा रितीरिवाज यातून जतन होत असेल तर योग्यच आहे.

महालय श्राद्ध पितृपक्षाचे ऋण भारतीय संस्कृती ही श्रद्धा, कृतज्ञता आणि ऋणानुबंधांवर आधारित आहे. प्रत्येक व्यक्तीवर तीन ऋण असतात. देवऋण, ऋषिऋण आणि पितृऋण. यातील पितृऋण हे आपल्या जन्मदात्याविषयी आणि पूर्वजांविषयी असलेले आपले नैतिक कर्तव्य दर्शवते. या पितृऋणाची आठवण करून देणारा काळ म्हणजे पितृपक्ष किंवा महालय श्राद्ध. पितृपक्ष हा भाद्रपद पौर्णिमापासून सुरू होतो आणि आश्विन अमावास्यापर्यंत (सुमारे १५ दिवस) चालतो. या काळात असे मानले जाते की आपल्या पूर्वाजांचे आत्मे पृथ्वीवर आपल्या वंशजांच्या भेटीस येतात. म्हणून या काळात त्यांच्यासाठी श्राद्ध, तर्पण, पिंडदान यासारख्या विधींना विशेष महत्त्व असते. आपल्याला जन्म देणारे, वाढवणारे, संस्कार करणारे, आपले पूर्वज यांच्यामुळे आपण आज या पृथ्वीवर आहोत. त्यांच्या त्यागामुळे आपले अस्तित्व आहे. म्हणून त्यांच्या स्मरणार्थ, त्यांच्या आत्म्याच्या शांतीसाठी जे काही केले जाते, ते म्हणजे पितृऋणाची परतफेड. महालय श्राद्ध म्हणजे श्रद्धेने केलेले अर्पण. ‘श्राद्ध’ हा शब्दच ‘श्रद्धा’ या शब्दापासून तयार झाला आहे. श्राद्ध विधी केल्याने पितरांना तृप्ती लाभते आणि त्यांच्या आशीर्वादाने घरात सुख-शांती, समृद्धी येते, असे शास्त्र सांगते. हा काळ आत्मचिंतनाचा, नम्रतेचा आणि पूर्वजांप्रती कृतज्ञतेचा असतो. पिंड म्हणजे तांदळाच्या लाडवांसारखा गोळा. तो पूर्वाजांच्या आत्म्यास अर्पण केला जातो. पाण्यात तीळ, दूध, मध टाकून त्या पाण्याचे अर्पण केले जाते. ब्राह्मणांना जेवण देणे आणि दक्षिणा देणे. अन्न, वस्त्र, घनाचे दान गरजूंपर्यंत पोहोचवणे. गरूड पुराण, महाभारत यांसारख्या धर्मग्रंथांमध्ये पितृपक्षाचे मोठे महत्त्व सांगितले गेले आहे. विशेषतः आश्विन अमावास्या (सर्वपित्रि अमावास्या) ही सर्व पितरांसाठी श्राद्ध करण्याचा दिवस मानला जातो. ज्या पितरांचे श्राद्ध माहीत नसेल, त्यांचेही या दिवशी स्मरण करतात. आधुनिक काळात पितृपक्ष आजच्या धावपळीच्या जीवनात पूर्वाजांचे स्मरण करणे, त्यांच्यासाठी काही विधी करणे हे विसरले जात आहे. पण पितृपक्ष आपल्याला आपल्या मूळांशी, आपल्या अस्तित्वाच्या स्रोतांशी जोडण्याची संधी देतो. हे केवळ धार्मिक कर्मकांड नाही. महालय श्राद्ध म्हणजे आपल्या पितरांप्रती आदर, प्रेम आणि कृतज्ञतेचे प्रकटीकरण. **

बाजारपेठेतून फेरफटका मारत असताना मुंबई-पुणे सारख्या शहरांमध्ये काही गोष्टी प्रकर्षाने निर्दर्शनास येतात त्या म्हणजे इथे आपल्या मातीत मराठी व्यापाऱ्यांचा टक्का अगदीच नागण्य. अन्य व्यापाऱ्यांनीच बाजारपेठ फुलून गेलेली दिसते. फार कचित्त मराठी विक्रेते दिसतात. त्यातही एखाद्या मराठी विक्रेत्याकडून एखादी वस्तू विकत घ्यायची म्हटलं तर तो मराठी विक्रेता एखाद्या वस्तूचं वजन अशा प्रकारे करतो जणू काही सोन्याचं वजन करत आहे. जरा सुद्धा माप ढळू देत नाही. तेच एखाद्या परंपरांतीयाकडून घ्यायला गेलं तर मात्र माप ढळतं मिळतं.

आपण एखाद्या मराठी विक्रेत्याकडून वीस रुपयाची वस्तू घेतली आणि आपण त्याला शंभर रुपये देऊन केले तर तो असे काही चिडचिड आणि बडबड करतो जणू काही त्याला संपूर्ण आयुष्याचा कंटाळा आलेला आहे. ती शंभर रुपयाची नोट घेऊन आजूबाजूच्या तीन चार दुकानांमध्ये ती नोट सुट्टी करण्याचा केविलवाणा प्रयत्न करताना दिसतो. उलट पक्षी एखाद्या परंपरांतीयाकडे गेले आणि त्याच्याकडे सुट्टे नसले तरी तो म्हणतो अरे कल दे देना. कोनसा हम भाग के जा रहे है. म्हणजे तो या मातीला किती चिकटून बसलाय पहा. एखाद्या मराठी विक्रेत्याच्या गाडीवरून दोन चार भुईमुगाच्या शेंगा उचलल्या किंवा बाटाण्याच्या दोन शेंगा उचलल्या तर लगेच ठेवा ठेवा म्हणून खेकसतात. तुमच्यासारखे असेच चार पाच जण आले तर आम्ही तर भिकेला लागू असे खडे बोल सुनावले जातात. तेच परक्याकडून घेतलं तर अरे खाओ ना साहब खाके देखो फिर ले लो असे म्हणतात. असे चित्र नेहमी पाहायला मिळते. हे परंप्रांतीय विक्रेते आवाज देऊन देऊन ग्राहकांना जवळ बोलावतात. उलट पक्षी मराठी विक्रेते की कशाला बोलवू. तुला गरज असेल तर ये अशा अविर्भावात बसलेले दिसतात. हे परंप्रांतीय विक्रेते रात्री उशिरापर्यंत विक्री करत असतात. जणू काही ते फक्त इथे पैसा कमवण्यासाठीच आलेले आहेत. मराठी विक्रेते मात्र नऊच्या आत घरात पोहोचलेले असतात. ग्राहकांची नस या परंप्रांतीयांनी बरोबर ओळखलेली दिसते.

दररोज संसारात लागणाऱ्या वस्तू, खाऊच्या वस्तू, शोभेच्या वस्तू, आणि गरजेच्या वस्तूच विकतात. वरून अगदी

बाजारातून फेरफटका मारताना...

मोक्याची जागा पकडून ठेवणार. आणि ऋतुमानानुसार त्यात बदलही करणार. असे काही त्यांचे गुण मराठी विक्रेत्यांपेक्षा त्यांना वेगळं करतात. आमच्या परेल भोंवडीवाडा मार्केटमध्ये एका यूपी वाल्याचा भाजीपाल्याचा धंदा आहे. त्याच्याकडे सगळ्या प्रकारच्या भाज्या असतात. त्याच्याकडे भरपूर गर्दी असते. मापामध्ये जास्तीचा आलेला माल त्याने कधीही उचलून परत आपल्या पाटीत ठेवला नाही जास्त तर जास्त ग्राहकांच्या पिशवीत टाकून देतो. एखाद्याने पाचशेची नोट काढली तरी चिडचिड करत नाही कल दे देना म्हणतो. त्याच्याच विक्रेते आवाज देऊन देऊन ग्राहकांना जवळ बोलावतात. उलट पक्षी मराठी विक्रेते की कशाला बोलवू. तुला गरज असेल तर ये अशा अविर्भावात बसलेले दिसतात. हे परंप्रांतीय विक्रेते रात्री उशिरापर्यंत विक्री करत असतात. जणू काही ते फक्त इथे पैसा कमवण्यासाठीच आलेले आहेत. मराठी विक्रेते मात्र नऊच्या आत घरात पोहोचलेले असतात. ग्राहकांची नस या परंप्रांतीयांनी बरोबर ओळखलेली दिसते.

निलेश साठे

फार मराठी विक्रेते आहेत पण त्यांच्याकडे कधीच अशी गर्दी पाहायला मिळत नाही. बाजारातून फेरफटका मारत असताना हे चित्र पुन्हा पुन्हा पाहायला मिळतं. मग नक्की चुकतंय कुठ. असेही काही मराठी विक्रेते आहेत जे आपला माल थोडा चढ्या भावाने विकतात आणि दुसऱ्यांना नावे ठेवतात की त्याच्याकडे माल चांगला मिळत नाही म्हणून. आपण मराठी मराठी म्हणून मराठी विक्रेत्यांकडून एखादी वस्तू विकत घ्यायला

जावं तर अशा काही समस्यांचा सामना करावा लागतो. मराठी विक्रेत्यांनी कुठेतरी मानसिकता बदलावी असं मनापासून वाटतं. फार दुःख होतं इतर लोक कमवतात आणि आपले मात्र जेमतेम राहतात. गोड बोललं तर ग्राहकांशी जिऱ्हाळ्याचे संबंध तयार होतात. आणि तेच व्यवसाय वृद्धीसाठी महत्त्वाचं आहे. या जिऱ्हाळ्यातून आपला दूधवाला आपला भाजीवाला आपला मच्छीवाला आपला इस्त्रीवाला आपला टेलर आपला किराणा वाला हे व्यवसायिक अर्ट नातं तयार झालं आहे. काही मराठी व्यवसायिकांना हे फार चांगल्या प्रकारे जमलेलं आहे. काहीजण मात्र जमवून घेण्याचा प्रयत्न सुद्धा करत नाहीत याचं फार दुःख होतं. पैसा पुढची गोष्ट आहे. आधी माणसं जपा. माणसं जपली की पैसा आपोआप येईल. साधा नियम आहे. उत्तम सेवेतूनच चांगला मेवा मिळणार हे व्यवसायातील अर्ट सत्य आहे. व्यवसायात जम बसेपर्यंत तुम्हाला तडजोड ही करावीच लागणार. आणि हे फक्त मुंबई-पुणे शहरांमध्येच नाही तर महाराष्ट्रातील गावा गावांमध्ये लोण पसरलेलं आहे. जणू काही ते मराठी तरुणांना हिणवत आहेत तुम्ही करत बसा नोकरी आम्ही तुमच्याच गावातून करतो छोटा मोठा व्यवसाय धंदा. कानामागून येऊन तिखट होण्याचा हा प्रकार कुठेतरी थांबला पाहिजेत. मराठी तरुणांनी मनावर घेतलं तर चमत्कार होऊ शकतो. मराठी व्यवसायिकांना मानसिकता बदला. ग्राहकांशी नाळ जुळू द्या. सुरुवातीला थोडसा त्रास होईल. एकदा का ग्राहक तुमच्याशी जोडला गेला हा हा म्हणता पैसा येत राहील. मराठी तरुणांनी नोकरीच्या मागे न लागता छोटे-मोठे व्यवसाय केले पाहिजेत. काही काही व्यवसायात मराठी तरुण अगदीच नागण्य आहेत. केवळ नोकरीवर अवलंबून न राहता छोटीशा एखाद्या व्यवसायाला सुरुवात तरी करा. नातेसंबंध जपा. म्हणतात ना तोंड गोड तर सगळं गोड. व्यवसायात गोड बोलूनच राहावं लागणार. माणसं जपा आधी माणुसकी नंतर पैसा. **

ग्रंथालय चळवळ व सामाजिक विकास

भारतामध्ये व महाराष्ट्रात ज्ञान प्रसारासाठी ग्रंथालय ही सर्वात महत्त्वाची संस्था आहे. १९ व्या शतकात ग्रामीण भागात वाचन संस्कृती पोहोचवण्यासाठी ग्रंथालय चळवळीला सुरुवात झाली. तुकाराम गाथा, शाहिरी वाङ्मय यांसारख्या परंपरेने वाचनाची प्रेरणा दिली. पुढे लोकहितवादी, ज्योतिबा फुले, महात्मा गांधी, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांसारख्या विचारवंतांनी ग्रंथालयांचे महत्त्व अधोरेखित केले.

सामाजिक विकासात ग्रंथालयाची भूमिका
ग्रंथालयांमुळे ग्रामीण व शहरी भागात शिक्षणाचा प्रसार झाला. निरक्षरता कमी होऊन साक्षरतेचे प्रमाण वाढले. लोकशाही मूल्यांची जाणीव लोकांना झाली, संविधानातील हक्क व कर्तव्यांची माहिती सहज उपलब्ध झाली. सामाजिक सुधारणांना चालना मिळाली. स्त्री शिक्षण, अस्पृश्यता निर्मूलन, जातिभेदविरोधी विचार लोकांपर्यंत पोहोचले. लोकसाहित्य, धार्मिक ग्रंथ, ऐतिहासिक कागदपत्रे यांचे जतन झाले. विज्ञान व तंत्रज्ञानाची ओळख मुलांना झाली आणि लेखनकलेला चालना मिळाली.

ग्रंथालयांमुळे समाजात ज्ञान, समता, प्रगती व जागरूकता निर्माण झाली. शिक्षण हा सामाजिक विकासाचा पाया आहे आणि शिक्षणाचा प्रसार करण्याचे सर्वात प्रभावी साधन म्हणजे ग्रंथालय होय. त्यामुळेच “समाजाचा खरा विकास ग्रंथालयाशिवाय अशक्य” हे विधान सत्य ठरते.

ग्रंथालयाचे महत्त्व
ग्रंथालय हे ज्ञान प्रसाराचे केंद्र आहे. शैक्षणिक, सामाजिक, वैज्ञानिक, ऐतिहासिक माहिती सर्वसामान्यांपर्यंत पोहोचवते. लोकशाहीला आधार देते, सुधारणावादी विचारसरणी पसरवते, आर्थिक व तांत्रिक प्रगतीसाठी आवश्यक माहिती उपलब्ध करते. साहित्य, कला, इतिहास जतन करून पुढच्या पिढ्यांना वास्ता देते. मुलांमध्ये मूल्यसंस्कार, शिस्त, विचारशक्ती व सर्जनशीलता वाढवते.

गाव तेथे ग्रंथालय
गावोगावी ग्रंथालय उभे राहिले तर खऱ्या अर्थाने ज्ञानक्रांती होईल. शेतकरी, तरुण, स्त्रिया, मुले सर्वांनाच वाचनाची संधी मिळेल. स्पर्धा परीक्षा, शेतीविषयक ज्ञान, स्वयं-सहाय्य गटांसाठी उपयुक्त माहिती उपलब्ध होईल. ग्रंथालय गावातील सामाजिक ऐक्य व संस्कृती जतन करणारे केंद्र ठरेल. ग्रामपंचायतीमार्फत वाचनालय उभारणे, वाचन प्रेरणा सहाय व वाचन स्पर्धा आयोजित करणे यासारखे उपक्रम आवश्यक आहेत.

वृत्तपत्र कुटुंबातील घटक

आधुनिक काळात वृत्तपत्र हे कुटुंबातील अविभाज्य घटक ठरते. राजकारण, अर्थकारण, विज्ञान, क्रीडा, कला आदी क्षेत्रांतील घडामोडी समजतात. मुलांची भाषाशैली सुधारते, सामाजिक जाणीवा वाढतात, मनोरंजन मिळते आणि लोकशाही मजबूत होते. सकाळी कुटुंब एकत्र बसून वृत्तपत्र वाचल्याने चर्चासंस्कृती वाढते.

बालक व वृत्तपत्र वाचन
बालपणीचे संस्कार आयुष्यभर टिकतात. वृत्तपत्र वाचनामुळे मुलांना देश-विदेशातील ज्ञान मिळते, शब्दसंपत्ती वाढते, जिज्ञासा व विचारशक्ती विकसित होते. संपादकीय लेख वाचल्याने स्वतंत्र मत तयार होते. चित्रे, कोडी, बालकथा वाचून कल्पनाशक्ती वाढते. पालक व शिक्षकांनी मुलांना वृत्तपत्र वाचनासाठी प्रोत्साहित करणे

आवश्यक आहे.
कुटुंबसमाजदेश
कुटुंब हे समाजाचे पहिले शाळा आहे. कुटुंब सुशिक्षित व संस्कारी असेल तरच समाज प्रगत होतो आणि समाज प्रगत झाल्यास देश समर्थ होतो. म्हणजेच “सद्गुणी कुटुंब = प्रगत समाज = समर्थ देश” हे समीकरण खरे ठरते.

ग्रंथालय समाजाभिमुख व्हावे
पूर्वी ग्रंथालये विद्यार्थ्यांच्या वाचनापुरती मर्यादित होती. आजच्या माहिती तंत्रज्ञानाच्या युगात ती समाजाभिमुख होण्याची गरज आहे. महिला, शेतकरी, कामगार, तरुण यांच्या समस्यांसाठी माहिती उपलब्ध करून देणे, डिजिटल पुस्तके व इंटरनेट सुविधा देणे, चर्चासत्रे व व्याख्याने आयोजित करणे, मोबाईल लायब्ररी सुरू करणे या उपाययोजना आवश्यक आहेत.

वाचनभूक आणि ग्रंथालय
जसे अन्न-पाणी जीवनासाठी आवश्यक आहे तसेच वाचन बौद्धिक विकासासाठी गरजेचे आहे. विज्ञान, तंत्रज्ञान, साहित्य, समाजशास्त्र यावरील असंख्य पुस्तके ग्रंथालयात मिळतात. विचारविकास होतो, संशोधन व लिखाणाची प्रेरणा मिळते. सज्जन माणसाचे खरे धन म्हणजे त्याचे ज्ञान, आणि ही संपत्ती वाढवणारे साधन म्हणजे ग्रंथालय.

निष्कर्ष
ग्रंथालय हे केवळ पुस्तकांचा साठा नसून ज्ञानाचे मंदिर आहे. ते व्यक्ती, कुटुंब, समाज आणि देश यांच्या सर्वांगीण प्रगतीसाठी अत्यावश्यक आहे. म्हणूनच “गाव तेथे ग्रंथालय आणि ग्रंथालय समाजाभिमुख” हे सूत्र आजच्या युगात मानव विकासाचा पाया आहे.

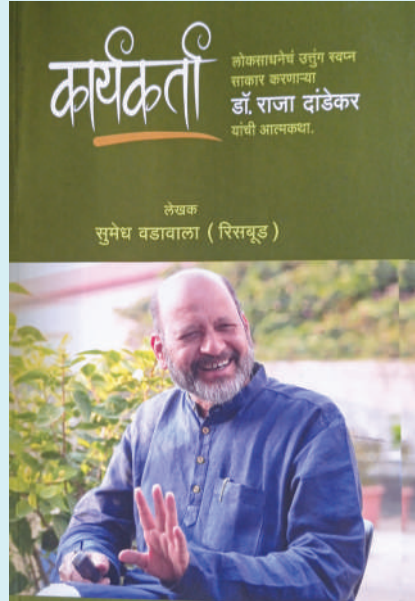
कार्यकर्ता – लोकसाधनेच उतुंग स्वप्न साकार करणाऱ्या डॉ. राजा दांडेकर यांची आत्म कथा, हे लेखक सुमेध वडावाला (रिसबूड) यांचे पुस्तक, पुण्यातील उन्मेष प्रकाशनने देखण्या रूपात प्रकाशित केले आहे. सुरुवातीला राजा दांडेकर यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले आहे. आपली जडणघडण कशी झाली हे त्यांनी स्पष्ट केले आहे. “लोकसाधनेच्या कार्यात एक साधक म्हणून कार्य करताना आता पंचेचाळीस वर्षे झाली आहेत. स्वमुक्तीपेक्षा सामूहिक लोकमुक्तीची साधना केली पाहिजे, म्हणून ‘लोकसाधना’ केली पाहिजे. मग ‘लोकसाधना’ हीच जीवनसाधना होते.” असे त्यांनी शेवटी म्हटले आहे. शिक्षणामुळेच देशाचे पुनरुत्थान होऊ शकेल, या लोकमान्य टिळकांच्या वचनामुळे डॉ.राजा दांडेकर यांच्या जीवनाला प्रेरणा प्राप्त झाली. पुस्तकाचे रंगीत आणि संपर्पक मुखपृष्ठ राजेंद्र गिरधारी यांचे आहे. हे पुस्तक सात विभागांत वाचकांसमोर उलगडते.

“लोकसाधनेच स्वप्न” या पहिल्या भागात एकूण दहा प्रकरणे आहेत. त्यामधून राजा दांडेकर यांच्या कुटुंबाविषयी समजते. रत्नागिरी जिल्ह्यातील दापोली तालुक्यातील गुडघे गावात त्यांचे घर होते. गंगाधर रामचंद्र दांडेकर तथा आबा हे राजा यांचे वडील. १५ एप्रिल १९५५ रोजी राजा यांचा जन्म झाला. गावात शिक्षणाची सोय नसल्याने राजा आणि त्यांच्या भावंडांचे शिक्षण तालुक्यात वेगवेगळ्या ठिकाणी झाले. अनेक अडचणी सोसत राजाने आपले शिक्षण घेतले. त्यांचे अस्सल शेतकऱ्यांचे घर होते. त्यामुळे शेतीतील सर्व कामे करण्याची सवय राजा यांना बालपणापासूनच झाली. तेथील जीवन आणि काही रंजक गोष्टींची नोंद झाली आहे. शेतीतील आणि बागेतील कष्टप्रद कामांमुळे राजा यांची तब्येत उत्तम झाली. अकरावीची परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यावर राजा यांनी डॉक्टर होण्याचे आपले ध्येय वडिलांना सांगितले. साडेसात वर्षांच्या आयुर्वेद अभ्यासक्रमासाठी त्यांनी पुण्याला जाण्याचे ठरविले. याउलट त्यांच्या वडिलांना, मोठ्या मुलाने नोकरी करून कुटुंबाची जबाबदारी स्वीकारावी असे वाटत होते. रा. स्व. संधातील पुण्याचे ज्येष्ठ कार्यकर्ते, अनंतराव देवकुळे यांच्या आश्रयानामुसार राजा यांनी पुण्याला पुढील शिक्षणासाठी प्रयाण केले. पुण्यातीलराजायांचेजीवन

अत्यंत कष्टमय होते. अनेक अडचणी त्यांच्या शिक्षणामध्ये येत होत्या. आणीबाणीविरुद्ध केलेल्या निदर्शनांमुळे त्यांना आणि त्यांच्या भावंडांना तुरुंगवास सोसावा लागला. तेथील अनुभव सविस्तरणे नोंदविले आहेत. राजा यांचे आयुर्वेद महाविद्यालयातील शिक्षण सुरू असतानाच, तेथील प्रतिकूल परिस्थिती आणि अभ्यासक्रम सुधारण्यासाठी विविध प्रयत्न करावे लागले. महाराष्ट्रातील विविध आयुर्वेद महाविद्यालयांची पाहणी करण्याची संधी राजा यांना लाभली. नागपूरच्या संघ शिबिरानंतर राजा यांनी बाबा आमटे यांची आनंदवनमध्ये भेट घेतली. बाबा आमटे यांनी राजा यांचे वैद्यकीय शिक्षण पूर्ण करण्याची सर्व जबाबदारी घेण्याची तयारी दर्शवली. परंतु त्यानंतर आनंदवनमध्ये काम करण्याचे राजा यांनी अमान्य करून, कोकणवासी बांधवांच्या मनाला महारोगाने ग्रासले असल्याने, आपण कोणातच भावी काळात कार्य करणार असल्याचे राजा यांनी बाबांना सांगितले. राजा यांच्या संकल्पाचे त्यांनी कीर्तक केले. “संकल्पाचं सतत स्मरण, हाच जप!” असा बाबा आमटे यांनी २०.६.१९८० रोजी, राजा यांना लिखित संदेश दिला.

नितांत वाचनीय आणि प्रेरक

कार्यकर्ता

कॉलेज, अभ्यास आणि शुश्रूषालये यामध्ये केलेल्या अविगत कष्टांमुळे राजा यांचा वैद्यकीय अभ्यासक्रम पूर्ण झाला. पूर्व परिचयातून प्रा.रेणू केसकर यांच्याशी राजा यांचा विवाह (२५.१२.१९८२) झाला. विवाहापूर्वी राजा यांनी रेणू यांना भावी काळात ग्रामीण भागात राहून शिक्षण प्रसाराचे कार्य करणार असल्याचे सांगितले होते. चिखलगाव येथील शैक्षणिक कार्यासाठी, लोकमान्य पब्लिक चॅरिटेबल ट्रस्ट म्हणजेच लोकसाधनाची निर्मिती केली. रेणू यांनी त्यासाठी बी.एड.केले. डॉ.राजा यांनी आपला वैद्यकीय व्यवसायही ग्रामीण भागात सुरू केला. त्याविषयीचे विविध अनुभव नोंदविले आहेत.

जुलै,१९८४ मध्ये, शासकीय परवानगी प्राप्त झाल्यावर आठवीचा वर्ग विनाअनुदान तत्वावर, १ ऑगस्ट १९८४ रोजी, लो. टिळकांच्या पुण्यतिथीच्या मुहूर्तावर सहा मुलांसह सुरू झाला.

अभावग्रस्त असणाऱ्या या मुलांना विविध गोष्टी दिल्या गेल्या. रेणू दांडेकर आणि अन्य एक शिक्षक यांच्या मदतीने शाळा सुरू झाली. कालांतराने शाळेतील मुलांची संख्या वाढू लागली. नववीचा वर्ग सुरू झाल्यावर अन्य शिक्षकांची नेमणूक करण्यात आली. मुंबईतील श्रद्धांत आश्रमाचे एक ट्रस्टी दादासाहेब ताटके यांच्या प्रयत्नांमुळे डेन्मार्कच्या ‘रेरे देस होम्स’ या स्वयंसेवी संस्थेने, तेरा लाख रुपयांची देणगी दिली. त्यामुळे चिखलगाव मधील शाळेच्या इमारतीचे बांधकाम होण्यास मदत झाली.

‘लोकसाधना ट्रस्ट’ तर्फे दापोली तालुक्यातील, ४६ खेड्यांत, शिक्षण, आरोग्य, कृषी, महिला सक्षमीकरण, ग्रामविकास या पाच क्षेत्रांत काम करण्यास सुरुवात झाली. त्या सर्वांचा शिक्षण हा पाया होता. त्या दृष्टीने विविध व्यक्तींनी आणि संस्थांनी कशी आर्थिक मदत केली, याविषयी सविस्तर सांगितले आहे. त्यामधूनच नवनवीन उपक्रम संस्थेला सुरू करता आले. माध्यमिक शाळेच्या स्थापनेपासून सर्वाधिक काळ, म्हणजे ३२ वर्षे मुख्याध्यापिका लाभलेल्या रेणू दांडेकर यांनी शाळा नाना प्रयोगांनी गजबजवून टाकली, नावाकपाला आणली. तेथील शिक्षणकार्यपद्धती पाहायला बाहेरगावचे

शिक्षक, संस्थाचालक, शिक्षणप्रेमी नागरिक येऊ लागले. सुरुवातीची सात वर्षे रेणू यांनी आपली जबाबदारी विनावेतन पार पाडली होती. पद्मश्री भंवरलाल जैन यांच्या आग्रहामुळे आणि आर्थिक मदतीमुळे २००८ मध्ये लोकसाधनाने डी.एड. कॉलेज सुरू करून, आदर्श पद्धतीने काही काळ चालविले. ते सुरू करताना आलेले विशेषतः दिल्लीतील अनुभव नितांत वाचनीय आणि विलक्षण स्वरूपाचे आहेत.

‘लोकसाधना’ चे काम सुरू झाल्यावर देशविदेशामध्ये, राजा यांनी नियोजनबद्ध प्रवास केला. त्यामधून त्यांना विविध अनुभव प्राप्त झाले. त्यामुळे शाळा आणि तेथील अन्य संस्थांचे कार्य सुधारण्यास मदत झाली. हे सविस्तर अनुभव नितांत वाचनीय आहेत. कृषी क्षेत्रातील विविध प्रयोगांद्वारे राजा यांनी, स्व-उदाहरणाने गावकऱ्यांसमोर आदर्श निर्माण केला. कोकण परिसरातील कातळयुक्त जमीन, जी पूर्वी वापरली जात नव्हती, ती हिरवीगार, उत्पन्न देणारी अशी संपन्न केली. सर्व प्रकारच्या कृषी उत्पादनात वाढ झाली. महिला सक्षमीकरण करण्याच्या प्रयत्नातून गावातील व्यसनधीनता कमी होण्यास मदत झाली. सुरुवातीच्या काळात राजा दांडेकर यांना गावकऱ्यांचे सहकार्य मिळाले नाही. संस्थेवर गावकऱ्यांनी बहिष्कार टाकला होता. परंतु जेव्हा गावातील मुले शिकून स्वतःच्या पायावर उभी राहिली, गावातच राहून चांगले उत्पन्न मिळवू लागली, तेव्हा गावकऱ्यांचा या विविध प्रकल्पांना होणारा विरोध मावळला आणि सर्वांचे सहकार्य लाभले. या प्रयत्नांमध्ये राजा दांडेकर आणि त्यांच्या समग्र परिवाराला अनेक बरेवाईट अनुभव आले. त्यांचाही उल्लेख पुस्तकात आहे. वयाच्या सत्तरीत प्रवेश करताना डॉ. राजा दांडेकर यांनी संस्थेतील सर्व अधिकारपदे सोडण्याचे ठरवले आणि केवळ कार्यकर्ता म्हणून काम करण्याचे योजले आहे.

राजा यांनी आपल्या आईवडिलांविषयी आणि आपल्या परिवाराविषयी सविस्तरपणे लिहिले आहे. पुस्तकातील २८ पृष्ठांच्या कृष्णधवल आणि रंगीत छायाचित्रांतून संस्थेच्या विकासाचे विविध टप्पे उलगडतात. तसेच कोकणातील ग्रामीण विकास समितीची प्रेरणा झाल्या या कार्याला मदत करणाऱ्या विविध महान व्यक्तींचे, त्यांच्या संदेशांसहदर्शनही होते. दांडेकर परिवाराचीही सचित्र ओळख होते. डॉ. राजा देशपांडे यांच्या जीवनकार्याची या पुस्तकाद्वारे लेखक सुमेध वडावाला (रिसबूड) यांनी आपल्या लेखन कौशल्याद्वारे उत्तम ओळख करून दिली आहे. सुमेध यांच्या प्रकाशित पुस्तकांनी आणि प्राप्त पुरस्काराची माहिती शेवटी दिली आहे. या पुस्तकामुळे अनेक मराठी वाचकांना, सर्वांगीण ग्रामीण विकासाच्या या कार्याची प्रत्यक्ष ओळख करून घेण्याची प्रेरणा निर्माण होईल. तर काहींना आपल्या भागात सर्वांगीण ग्रामीण विकास साधण्याची प्रेरणाही प्राप्त होऊ शकेल, याची खात्री वाटते.

✽✽

पुस्तकाचे नाव : कार्यकर्ता, डॉ. राजा दांडेकर यांची आत्मकथा, लेखक : सुमेध वडावाला (रिसबूड), प्रकाशक : उन्मेष प्रकाशन, पुणे-३० पहिली आवृत्ती : १ जून २०२५ पृष्ठे : ३५०, मूल्य : रु. ५००/-

सामाजिक चिंतनाचा विषय

लिंग गुणोत्तरात घट झाल्यामुळे महिलांवरील बलात्कार आणि असभ्य वर्तनात झालेली वाढ विशेषतः उच्च लिंग पूर्वाग्रह असलेल्या भागात दिसून येत आहे. महिला सक्षमीकरणविरुद्ध पुरुषांच्या प्रतिक्रियेमुळे अशा गुन्हांमध्ये वाढ झाली असून जागतिक बँकेने अशा हिंसाचाराला जागतिक महामारी म्हणून संबोधले आहे. भारतात महिला आणि मुलींवरील सततचा हिंसाचार हा सामाजिक आणि धोरणात्मक चिंतेचा विषय बनत आहे.

कोलकाता असो की पुणे; महिलांवरील अत्याचारांच्या घटनेने समाजमन आधी प्रक्षुब्ध होते आणि नंतर शांत होते. काही दिवस गेले की पुन्हा हिंसाचाराच्या घटना घडतात. त्यातील काही घटना बनावही असू शकतात; परंतु तर २१ व्या शतकात येऊन २५ वर्षे झाली असली तरी भारतीय पुरुषप्रधान संस्कृती आणि त्याचा समाजमनावरचा पगडा अजूनही कमी झालेला नाही. एकीकडे महिला शिकल्या आहेत. त्या

कोणतीही आव्हाने पेलण्यास तयार झाल्या आहेत. संधी मिळाली की त्या सोने करतात. दुसरीकडे महिलांचा होत असलेला उत्कर्ष पुरुषांच्या प्रगतीत गतिरोधक निर्माण करतो, अशी मानसिकता दुर्दैवाने आणखी घट्ट रुजते आहे. त्यातून निर्माण होणाऱ्या असुरक्षित भावनेमुळे महिलांचा छळ करण्याचे प्रकार वाढत चालले आहेत. गेल्या काही महिन्यांमध्ये महिलांवरील हिंसाचारात अभूतपूर्व वाढ झाली आहे. त्यातूनही चिंताजनक बाब म्हणजे शाळा आणि महाविद्यालयीन परिसर किंवा कामाच्या ठिकाणी गुन्हे घडत आहेत. या जागा सहसा सुरक्षित आश्रयस्थान मानल्या जातात. अलिकडेच बालासोमधील फकीर मोहन स्वायत्त महाविद्यालयातील वीस वर्षीय विद्यार्थिनीने आत्मदहनाच्या प्रयत्नात ९० टक्के भाजून

आत्महत्या केली. एका वरिष्ठ शिक्षिकेविरुद्ध लैंगिक छळाच्या वारंवार तक्रारी केल्यानंतर बी.एड.च्या विद्यार्थिनीने मुख्याध्यापकांच्या कार्यालयाबाहेर हे टोकाचे पाऊल उचलले होते. आरोपी शिक्षक समीर साहू आणि प्राचार्य दिलीप घोष यांना अटक करण्यात आली;

परंतु या मुलीच्या तक्रारी वेळेवर सोडवल्या गेल्या असल्या, तर एक मौल्यवान जीव गेला नसता. ही मुलगी न्यायासाठी अनेक ठिकाणी फिरत राहिली, मुख्यमंत्र्यांच्या कार्यालयातही गेली; पण तिच्या गंभीर तक्रारीकडे कोणीही लक्ष दिले नाही. पश्चिम बंगालमध्ये गेल्या वर्षी आर. जी. कर मेडिकल हॉस्पिटलमधील पदव्युत्तर विद्यार्थिनीच्या क्रूर हत्येला एक वर्ष उलटूनही या जूनमध्ये कॅम्पसमध्ये एका लॉ कॉलेजच्या विद्यार्थिनीवर सामूहिक बलात्कार करण्यात आला. कर्नाटकमधील मंगळुरुमध्ये एका विद्यार्थिनीवर बलात्कार केल्याच्या आरोपाखाली दोन व्याख्यात्यांना अटक करण्यात आली. दिल्लीमध्ये नऊ वर्षांच्या मुलीवरील बलात्कार आणि हत्येमुळे कायदा आणि सुव्यवस्था ढासळल्याबद्दल विरोधकांनी तीव्र नाराजी व्यक्त

केली. २०१२ मध्ये दिल्लीमध्ये निर्भयावर झालेला बलात्कार आणि हत्येनंतर जमिनीवर फारसे काही बदल झालेले नाहीत. ओडिशाच्या विद्यार्थिनीच्या दुर्दशेने कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ कायदा, २०१३ अंतर्गत अनिवार्य केलेल्या अंतर्गत तक्रार समित्यांकडे लक्ष वेधले आहे. ओडिशा सरकारने सर्व महाविद्यालयांना २४ तासांच्या आत समित्या स्थापन करण्यास सांगितले होते. असे होऊन आणि अनेक प्रतिबंधक उपाय योजले जाऊनही अत्याचारांची घृणास्पद मालिका संपत नाही. ‘नॅशनल क्राइम रेकॉर्ड्स ब्यूरो (एनसीआरबी)’चा २०२३ चा वार्षिक भारतातील गुन्हे अहवाल अद्याप प्रसिद्ध झालेला नाही. २०२२ च्या उपलब्ध आकडेवारीनुसार महिलांविषयक एकूण चार लाख ४५ हजार २५६ गुन्हे नोंदवले गेले. २०२१ च्या तुलनेत त्यात चार टक्के वाढ दिसते. महिलांविरुद्धचे बहुतेक गुन्हे (३१.४ टक्के) पती किंवा नातेवाइकांकडून केले गेले आणि ते क्रूरतेच्या कलमाअंतर्गत नोंदवले गेले. महिलांच्या विनयभंगाच्या उद्देशाने महिलांवर होणारे हल्ले एकूण गुन्हांपैकी १८.७ टक्के होते तर बलात्कारांचे प्रमाण ७.१ टक्के होते. अनेक गुन्हे

नोंदवले जात नाहीत, हे इथे लक्षात घेण्यासारखे आहे. या पार्श्वभूमीवर लैंगिक हिंसाचार आणि लिंगभेद यावर संवाद आवश्यक आहे आणि तो लवकरच सुरू झाला पाहिजे. काही दिवसांनी गुन्हाविरुद्ध न्यायाची मागणी कमी होता कामा नये. बिहार, उत्तर प्रदेश, महाराष्ट्र, आंध्र आणि केरळ या राज्यांमध्ये महिलांवरील गुन्हांमध्ये झपाट्याने वाढ झाली आहे. संसदेत भारतातील महिलांवरील गुन्हांबाबत एक प्रश्न विचारण्यात आला होता. त्याच्या उत्तरात पाच वर्षांचे आकडे सादर करण्यात आले. २०१८ ते २०२२ दरम्यानचे हे आकडे दर्शवतात की २०१८ मध्ये महिलांवरील अत्याचाराचे तीन लाखांहून अधिक गुन्हे नोंदवले गेले, तर २०२२ मध्ये चार लाखांहून अधिक गुन्हे नोंदवले गेले. देशभरात महिलांवरील गुन्हांमध्ये वाढ झाली आहे.

२०१२ चा निर्भया खटला संपल्यानंतर आणि आरोपींना शिक्षा झाल्यानंतर आता निर्भया होणार नाही अशी आशा होती; परंतु त्या प्रकरणानंतरही अशी अनेक भयानक प्रकरणे दररोज समोर येत आहेत. कोलकाता विधी महाविद्यालयातील एका मुलीवर बलात्कार करून हत्या करण्यात आल्यानंतर संसदेत उपस्थित करण्यात आलेल्या प्रश्नावर देण्यात आलेल्या उत्तरात २०२२ मध्ये देशभरात महिलांवरील गुन्हांचे चार लाखांहून अधिक गुन्हे दाखल झाले आहेत. हे स्पष्ट झाले. सरकारने यासंदर्भात पाच वर्षांचे आकडे सादर केले. या आकड्यांवरून स्पष्ट होते की महिलांवरील गुन्हांमध्ये वाढ झाली आहे. २०११ च्या जनगणनेनुसार भारताची लोकसंख्या १२१.१ कोटी होती. त्यात महिलांचे प्रमाण ४८.५ टक्के होते. भारतातील प्रत्येक क्षेत्रात आपले स्थान निर्माण करण्यासाठी महिलांनी दीर्घ लढाई लढली. त्याच वेळी त्या अजूनही राखीच्या अंधारात सुरक्षित रस्त्यांवर चालण्याची लढाई लढत आहेत. सार्वजनिक ठिकाणी सुरक्षित वाटण्यासाठी त्या लढत असलेली लढाई अजूनही सुरू आहे. २०२२ मध्ये उत्तर प्रदेशमध्ये सर्वाधिक गुन्हे नोंदवले गेले आहेत.देशातील महिलांवरील गुन्हे रोखण्यासाठी उच्च-जोखीम असलेल्या क्षेत्रांवर लक्ष ठेवण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर आधारित चेहऱ्यावरील ओळख प्रणाली, स्मार्ट प्रकाश व्यवस्था आणि ड्रोन वापरण्यात येणार आहेत. देशातील महिलांवरील वाढत्या गुन्हांबद्दल सर्वांचे न्यायालयाच्या महिला वकील संघटनेने दाखल केलेल्या जनहित

याचिकेवर मंत्रालयाने दिलेल्या उत्तरात ही माहिती देण्यात आली. गृह मंत्रालयाने म्हटले आहे की दिल्ली, मुंबई आणि इतर शहरांमधील सात रेवेचे स्थानके लवकरच कृत्रिम बुद्धिमत्ता प्रणालींनी सुसज्ज केली जातील. उच्च-जोखीम असलेल्या क्षेत्रांवर लक्ष ठेवण्यासाठी स्वयंचलित परवाना प्लेट ओळख, स्मार्ट लाइटिंग सिस्टीम आणि ड्रोन यासारख्या इतर उपाययोजनादेखील अंमलात आणल्या जातील. मंत्रालयाने सर्वोच्च न्यायालयाला सांगितले की राष्ट्रीय डेटा शेअरिंग अँड एक्सचेंज प्लॅटफॉर्ममध्ये बलात्कार, पाठलाग आणि बाल शोषण यासारख्या विविध लैंगिक गुन्ह्यांमध्ये सहभागी असलेल्या व्यक्तींची नावे, पत्ते, छायाचित्रे आणि फिंगरप्रिंट तपशीलांसह संवेदनशील माहिती आहे. सध्या या डेटाबेसमध्ये २०.२ लाख नोंदी आहेत, ज्या देशभरातील सर्व पोलिस ठाणी आणि कायदा अंमलबजावणी संस्था इंटर-ऑपरेबल क्रिमिनल जस्टिस सिस्टीम डेटाबेसद्वारे वापरल्या जाऊ शकतात.

तंत्रज्ञानाच्या मदतीने पोलिस, न्यायालये, तुरुंग, न्यायवैद्यक प्रयोगशाळा आणि खटले एकत्रित करण्याच्या उद्देशाने राबवण्यात येत असलेला हा एक उपक्रम आहे. सर्वोच्च न्यायालयाच्या महिला वकील संघटनेने युक्तिवाद केला की महिलांवरील गुन्हांना आळा घालण्यासाठी पुढील उपाययोजनांची आवश्यकता आहे. भारताच्या राष्ट्रीय गुन्हे नोंद ब्यूरोच्या आकडेवारीवरून दिसून आले आहे की महिलांवरील गुन्हांमध्ये वाढ झाली आहे. २०१८ मध्ये ५८ लाख असलेला हा आकडा २०२२ मध्ये ६६ लाखांवर पोहोचला. उत्तर प्रदेश ६५,७४३, म हाराष्ट्र ४५,३३१, राजस्थान ४५,०५८, मध्य प्रदेश ३२,७६५, पश्चिम बंगाल ३४,७३८, ओडिशा २३,६४८, तेलंगणा २२,०६६, कर्नाटक १७,८१३, हरियाणा १६,७४३, आंध्र प्रदेश २५,५०३ अशी सर्वाधिक गुन्हे दाखल झालेल्या राज्यांची संख्या आहे. गेल्या पाच वर्षांमध्ये महिलांवरील गुन्हांमध्ये महाराष्ट्र दुसऱ्या किंवा तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. २०१८ मध्ये देशभरातील महिलांवरील गुन्हांमध्ये ते दुसऱ्या क्रमांकावर होते. २०१९ मध्ये ते तिसऱ्या क्रमांकावर होते. २०२० मध्ये ते आघाडीच्या तीन राज्यांमध्ये नव्हते. अनेकांची कधीही गुन्हा नोंदवण्याची हिंमत होत नाही. हे आकडे आपल्यासमोर आरसा धरतात आणि सांगतात की महिला सक्षमीकरणासाठी अजूनही बराच लढा बाकी आहे.

✽✽

निवडक

भारतीय महिला गुलाबी जर्सीत

दिल्ली : भारतीय महिला संघ शनिवारी (दि.२०) रोजी दिल्लीतील अरुण जेटली स्टेडियमवर ऑस्ट्रेलियाविरुद्धच्या शेवटच्या एकदिवसीय सामन्यासाठी मैदानात उतरली होती. तत्पूर्वी, बीसीसीआयने तिसऱ्या एकदिवसीय सामन्यापूर्वी एक खास व्हिडिओ शेअर केला आहे, ज्यामध्ये भारतीय महिला संघाच्या पारंपारिक निळ्या जर्सीऐवजी गुलाबी जर्सी घालण्यामागील कारण उघड केले आहे. भारतीय महिला संघ ऑस्ट्रेलियाविरुद्ध गुलाबी जर्सी घालण्यामागील कारण महत्वाचे आहे. भारतीय संघाचे उद्दिष्ट स्तनाच्या कर्करोगाबद्दल जागरूकता निर्माण करणे आहे. बीसीसीआयने शेअर केलेल्या व्हिडिओमध्ये, कर्णधार हरमनप्रीत कौर आणि इतर अनेक खेळाडू गुलाबी जर्सी घालताना दिसत आहेत. व्हिडिओसोबतच्या कॅप्शनमध्ये बीसीसीआयने लिहिले आहे की, स्तनाच्या कर्करोगाविषयी जागरूकता वाढविण्यासाठी, भारतीय संघ तिसऱ्या एकदिवसीय सामन्यात एक खास गुलाबी जर्सी घालणार आहे.

हिरानंदानी स्कूलचा जिल्ह्यात डंका

रसायनी : रायगड जिल्हास्तरीय शालेय फुटबॉल स्पर्धा अलिबाग येथील जिल्हा क्रीडा संकुलात पार पडल्या. या स्पर्धेत हिरानंदानी ट्रस्ट स्कूलच्या १४ व १७ वर्षांखालील वयोगटातील मुलांनी शानदार कामगिरी केली. त्यांनी आपल्या कौल्ल्याने विजेतेपद पटकावले आहे. तसेच, या दोन्ही संघांनी दमदार कामगिरी करून मुंबई विभागीय स्पर्धेसाठी पात्रता मिळवली आहे. या विद्यार्थ्यांना शारीरिक शिक्षणाचे शिक्षक प्रणव लबडे यांच्या मार्गदर्शन लाभत आहे. विद्यार्थ्यांनी विजेतेपद पटकावल्यामुळे त्यांच्यावर अभिनंदनाचा वर्षाव होत आहे. शाळेच्या प्राचार्या रूपा चौधरी यांनी खेळाडूंचे कौतुक केले.

शिवाजी पार्क जिमखान्याचा कायापालट

मुंबई : गेल्या दीड वर्षांपासून पुनर्बांधणीच्या कामामुळे बंद असलेला दादर येथील शिवाजी पार्क जिमखाना पुन्हा सर्वांच्या भेटीला येणार आहे. या जिमखान्याला हेरिटेज लुक देण्यात आले असून त्याचे घटस्थापनेच्या मुहूर्तावर सोमवारी (दि.२२) लोकार्पण होणार आहे. १९०९ साली हा जिमखाना सुरू झाला होता. त्यावेळेस त्याचे नाव 'दादर हिंदू जिमखाना' असे होते. पुढे 'माहीम पार्क'चे नाव शिवाजी पार्क झाल्यानंतर या जिमखान्याचे नाव 'शिवाजी पार्क जिमखाना' झाले. या जिमखान्याने अनेक खेळाडू घडताना पाहिले. विजय मांजरेकर, सुभाष गुप्ते, अजित वाडेकर, संदीप पाटील तसेच अनेक खेळाडूंना जवळून पहिले. शतकोत्तर रौप्य महोत्सवी वर्षाच्या उंबरठ्यावर असलेल्या या जिमखान्याची पुनर्बांधणी करताना नवीन पिढीच्या अपेक्षेला साजेसे जिमखान्याचे रुपडे आणि सुखसोयी असल्यात यावर भर देण्यात आला आहे. डिजिटल प्रवेश प्रणाली, अत्याधुनिक जिम, स्मार्ट सेफ्टी मॉनिटरिंग, नवे स्पोर्ट्स इन्फ्रास्ट्रक्चर आणि आकर्षण इंटीरिअर करण्यात आले आहे. जिमखान्याचा चेहरामोहरा बदलला तरी आत्मा तोच आहे, असे जिमखान्याचे अध्यक्ष प्रवीण आमरे यांनी सांगितले.

जियाची अफलातून कामगिरी

मुंबई : डेहराडून येथे पार पडलेल्या आशियाई खुल्या शॉर्ट ट्रक स्पीड स्केटिंग चषक स्पर्धेत गती, सहनशक्ती आणि रणनीतीचा थरार अनुभवायला मिळाला. महाराष्ट्राच्या ११ वर्षीय जिया शेड्डीने अफलातून स्केटिंग करताना दोन सुवर्णपदकांसह एक रौप्य आणि एक कांस्य जिंकत चौकार ठोकला आहे. या स्पर्धेत जपान, थायलंड, चिन, तैपेई, व्हिएतनाम, सिंगापूर आणि फिलिपिन्ससह नऊ देशांतील खेळाडूंनी या ऑलिम्पिक हिवाळी क्रीडा स्पर्धेत भाग घेतला होता. यावेळी जियाने ३३३ मीटर व ५०० मीटर स्पर्धेतील शर्यतीत सुवर्णपदकांना गवसणी घातली. तर, ७७७ मीटर शर्यतीत तिने रौप्य कामगिरीही केली. तसेच, मिश्र रिश्तेमध्ये तिने कांस्यपदकही जिंकले. या पदकांच्या चौकारासह जिया भारतासाठी सर्वोच्च पदक विजेती खेळाडू ठरली. तिच्या या यशाने ती आशियातील सर्वाधिक प्रगतिशक्ती युवा खेळाडू ठरली आहे. जियासह कमलाकर स्वर यानेही दोन सुवर्ण, वर्धन लड्ढाने दोन रौप्य तर अन्वयी देशपांडेने एक कांस्यपदक मिळवले आहे.

भारताचा ओमानवर निसटता विजय

। दुबई । वृत्तसंस्था ।

भारतीय संघाने आशिया चषक २०२५ स्पर्धेत विजयाची हॅटट्रिक पूर्ण केली. सूर्यकुमार यादवच्या संघाने 'अ' गटातील शेवटच्या साखळी सामन्यात ओमानचा पराभव केला. यावेळी ओमानकडून कडवी टक्कर पाहायला मिळाली. २००-२५० धावांचे स्वन पाहणाऱ्या भारतीय संघाला साखळी फेरीतील अखेरच्या सामन्यात ओमानने १८८ धावांवर रोखले. मात्र, ओमानने शेवटच्या षटकापर्यंत फलंदाजी केली आणि फक्त २१ धावांनी पराभव स्विकारला. या स्पर्धेतील भारताचा हा सलग तिसरा विजय ठरला आहे. आता अंतिम ४ च्या लढतीत भारताला रविवारी (दि.२१) पाकिस्तानचा सामना करायचा आहे.

ओमानविरुद्धच्या सामन्यात भारतीय संघाचा कर्णधार सूर्यकुमार यादवने नाणेफेक जिंकून प्रथम फलंदाजी करण्याचा निर्णय घेतला. भारताकडून अभिषेक शर्मा आणि शुभमन गिलने डावाची सुरुवात केली; परंतु, गिल फक्त ५ धावा करून बाद झाला. त्यानंतर संजू

● बळी मिळविण्यासाठी सुर्या बिग्रेडची दमछाक

सॅमसनने संयमी खेळ करताना ५६ धावा केल्या. अभिषेक शर्माने ३८ धावा करताना संजूसह ६६ धावा जोडल्या. त्यानंतर हार्दिक पंड्या देखील (१) स्वस्त्यात माघारी परतला. अक्षर पटेल (२६) व तिलक वर्मा (२९) यांनी चांगला खेळ केला. परंतु, त्यांना मोठ्या धावसंख्येत रूपांतरित करण्यात अपयश आले. त्यांच्यानंतर शीवम दुबे (५), हर्षीत राणा (१३), अर्शदीप सिंह (१) व कुलदीप यादव (१) हे देखील मोठी धावसंख्या उभारण्यात अपयशी

ठरले. त्यामुळे २००-२५० धावांचे स्वन पाहणाऱ्या भारतीय संघाला ओमानने ८ बाद १८८ धावांवर रोखले. यावेळी ओमानचे गोलंदाज शाह फैसल, जितेन रामानंदी आणि आमिर कलीम यांनी प्रत्येकी २ बळी घेतले. दरम्यान, भारतीय संघाचा कर्णधार सूर्यकुमार यादव फलंदाजीसाठी न आल्याने सर्वांना आश्चर्य वाटले. प्रत्युत्तरात ओमानचे सलामीवीर जतिंद

ग्रुप स्टेजमध्ये दबदबा

आशिया चषकातील १२व्या सामन्यामध्ये भारताने 'अ' गटात ओमानला पराभूत करून सलग तीन सामने जिंकले. त्यामुळे भारताने ग्रुप स्टेजमध्ये पहिल्या स्थानावर पोहोचत आपला दबदबा दाखवला आहे. 'अ' गटातील गुणतालिकेत भारताने ६ गुण मिळवले असून संपूर्ण स्पर्धेत सर्वोत्तम ठरला आहे. तसेच, पाकिस्तान संघ ४ गुणांसह दुसऱ्या क्रमांकावर आहे. त्यानंतर युएई दोन गुणांसह तिसऱ्या क्रमांकावर असून ओमान चौथ्या क्रमांकावर राहिला आहे.

अर्शदीप सिंहचा भीमपराक्रम

या सामन्यात एक बळी घेऊन अर्शदीप सिंहने एक महत्वाचा टप्पा गाठला आहे. अर्शदीप सिंहने ओमानविरुद्धच्या सामन्याच्या २०व्या षटकात विनायक शुक्लाचा बळी घेतला आणि टी-२० आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये १०० बळी पूर्ण केले. टी-२० क्रिकेटमध्ये अशी कामगिरी करणारा तो पहिला भारतीय गोलंदाज ठरला आहे. अर्शदीप सिंहने २०२२ मध्ये भारतीय संघासाठी टी-२० आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये पदार्पण केले आणि तेव्हापासून तो भारतीय गोलंदाजी आक्रमणातील एक महत्वाचा खेळाडू आहे. त्याची सर्वोत्तम कामगिरी ९ धावांत चार बळी अशी होती.

सिंग व आमीर कलीम यांनी चांगला खेळ दाखवला. मात्र, जतिंदर ३२ धावांवर त्रिफळाचीत झाला. त्यानंतर कलीमने ३८ चेंडूंत अर्धशतक पूर्ण केले. ओमानला ३० चेंडूंत ७३ धावा धावांची गरज असताना हार्दिक पंड्याने सीमारेषेवर अविश्वसनीय झेल

घेतला आणि कलीम ६४ धावांवर माघारी परतला. १९व्या षटकात हम्मदने अर्धशतक पूर्ण केले आणि ५१ धावांवर झेलबाद झाला. शेवटच्या शतकात ओमानने आणखी एक गडी गमावला. त्यामुळे ओमानला ४ बाद १६७ धावांवर समाधान मानावे लागले.

कळंबोलीचे कुस्ती स्पर्धेत वर्चस्व

। पनवेल । प्रतिनिधी ।

क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय महाराष्ट्र राज्य पुणे अंतर्गत जिल्हास्तरीय कुस्ती स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धा नावडे येथील प.जो. म्हात्रे विद्यालयात पार पडल्या.

स्पर्धेत एकूण २१५ खेळाडूंनी सहभाग घेतला होता. या कुस्ती स्पर्धेत कळंबोलीतील पोलीस मुख्यालय कुस्ती संकुलातील कुस्तीपटूंनी १६ सुवर्ण, ४ रौप्य व १ कांस्य अशी एकूण २१ पदकं पटकावली आहेत. त्यात खुल्या गटात अर्णव शेजुळ (३५ किलो), सोहम ढगे (३८ किलो), साहिल घुगे (४१ किलो), अनिरुद्ध बंडगर (४८ किलो), स्वराज पाटील (५२ किलो), यश घुगे (६२ किलो), वेद तांबे (५७ किलो), वेदांत येळकर (६८ किलो), स्वनिल लावंड (७५ किलो) यांनी

सुवर्णपदक पटकावले असून अनिश पाटील (३५ किलो) व पार्थ गुंड (५२ किलो) यांनी रौप्यपदक पटकावले आहे. तसेच, १७ वर्षांखालील गटात शिवम सत्रे (४८ किलो), मानव यादव (५१ किलो), सिद्धार्थ भोपी (५५ किलो), वेदांत पाटील (६० किलो), निखिल यादव (६५ किलो), ओम शिंदे (७१ किलो) व संस्कार शिंदे (८० किलो) यांनी सुवर्णपदक पटकावले आहे.

यावेळी नवी मुंबईचे पोलीस आयुक्त मिलिंद भारंबे, सह पोलीस आयुक्त संजय येन्पुरे, पोलीस उपायुक्त संजयकुमार पाटील, राखीव पोलीस निरीक्षक शांताराम वाघमोडे व क्रीडा प्रमुख तथा प्रशिक्षक संपती येळकर यांनी कुस्तीगिरांचे कौतुक केले पुढील स्पर्धेसाठी शुभेच्छा दिल्या आहेत.

कस्तुरी दिवेकरचे मैदानी यश

माणगाव : तालुकास्तरीय मैदानी स्पर्धा माणगाव येथील क्रीडा संकुल खर्डी येथे संपन्न झाल्या. या मैदानी स्पर्धेत अशोक दादा साबळे जुनिअर कॉलेजची विद्यार्थिनी कस्तुरी दिवेकर हिने १९ वर्षांखालील गटात २०० मीटर धावणे व लांब उडीत माणगाव तालुक्यामध्ये प्रथम क्रमांक पटकावला आहे. तिची निवड पुढे होण्याच्या जिल्हास्तरीय स्पर्धेसाठी झालेली आहे. माणगावचे माजी नगराध्यक्ष ज्ञानदेव पवार, काशीराम पवार, ज्येष्ठ पत्रकार अरुण पवार,गणेश भोस्लेकर,दत्ता शिंदे, मारुती मालोरे, दिनेश पवार, रवींद्र पारखे, वैभव पवार, भावान पवार, बाळा पवार, शशिकांत पवार महेश पवार आदी मान्यवरांनी शुभेच्छा दिल्या. प्रशिक्षक रावळे सरांनी अथक परिश्रम घेतले.

सात्त्विक-चिरागचा विजयी धडाका

। नवी दिल्ली। वृत्तसंस्था ।

भारताचा स्टार बॅडमिंटनपटू सात्त्विकसाईराज रांकीरेड्डी आणि चिराग शेड्डी या जोडीने 'चायना मास्टर्स सुपर ७५०' या बॅडमिंटन स्पर्धेत विजयाचा धडाका कायम राखला आहे. पुरुष दुहेरी प्रकारात सात्त्विक आणि चिराग या जोडीने चीनच्या रेन झियांग यू आणि शिया हाओनन या जोडीचा २१-१४, २१-१४ असा पराभव करत स्पर्धेच्या उपांत्य फेरीत धडक मारली आहे. पॅरिसमधील जागतिक अजिंक्यपद

स्पर्धेत अलीकडेच दुसरे कांस्यपदक जिंकणारे सात्त्विक आणि चिराग जोडीला हॉंगकाँग ओपनमध्ये उपविजेतेपदावर समाधान मानावे लागले होते. सात्त्विक आणि चिराग या जोडीचा उपांत्य फेरीतील सामना हा दुसऱ्या क्रमांकाचे मानांकित मलेशियाचे आरोन चिया आणि सोह वूई थिक या जोडीशी होऊ शकतो. यापूर्वी, हिंदुस्थानची स्टार शटलर पी.व्ही. सिंधूची जागतिक नंबर वन आन से यंगविरुद्ध निराशाजनक कामगिरी कायम राहिली.

पंड्यासोबत खेळणाऱ्याला अटक

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

हार्दिक व कृणाल पंड्या यांच्यासोबत खेळणाऱ्या बडोदा संघाचा माजी मध्यमगती गोलंदाज ऋषी आरोडे याला हैदराबादमध्ये अटक करण्यात आली आहे. आरोडेसह आणखी दोघांना ३२ लाखांच्या घोटाळ्याप्रकरणी अटक झालेली आहे. आरोडेला दुसऱ्यांदा अशा गुन्हाखाली अटक झाली आहे. स्टॉक मॉकेटमध्ये गुंतवणूकीच्या संदर्भातील हा घोटाळा आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, आरोडेसह सायबर क्राईम पोलिसांनी वोडोदाराच्या इनामदार विनायक राजेंद्र आणि अका निखिल यांना अटक केली आहे. त्यांनी त्यांच्या साथीदारांच्या मदतीने सोशल मीडियावर नामांकित शेअर

दलाली कंपन्यांच्या नावाने खोटेया जाहिराती दिल्या होत्या. या जाहिरातींवर क्लिक करणाऱ्या लोकांना व्हॉट्सअप ग्रुपमध्ये सहभागी करून बनावट ट्रेंडिंग अॅप डाउनलोड करण्याचे निर्देश दिले गेले. त्या अॅपच्या डॅशबोर्डवर प्रचंड नफा दाखवला जात होता. मात्र, प्रत्यक्षात ऋषी आणि निखिल यांनी गुंतवणूकदारांकडून जमा झालेली रक्कम विविध बँक खात्यांमधून वळवून स्वतःकडे घेतली होती. जानेवारी महिन्यात हैदराबादमधील एका व्यक्तीला या

धुवी खाडेचा सुवर्ण जलवा

माणगाव : जिल्हास्तरीय शालेय जलतरण स्पर्धा रायगड जिल्ह्यातील पेण येथील मामा वासकर जलतरण तलाव येथे पार पडल्या. यावेळी माणगावच्या रणरागिनी धुवी खाडे व अर्णव खाडे या दोन बहिण-भावांनी जलतरण स्पर्धेत यश मिळवले आहे. धुवी खाडे हिने ५० मीटर तसेच २०० मीटर फ्रिस्टाईल स्विमिंगमध्ये सुवर्णपदक पटकावले आहे. तर, १०० मीटर फ्रिस्टाईल स्पर्धेत रौप्यपदक मिळवून त्रिवेणी यश संपादन केले. त्याचप्रमाणे अर्णव खाडे याने १४ वर्षांखालील मुलांच्या गटात उत्कृष्ट कामगिरी करत ५० मीटर फ्रिस्टाईलमध्ये कांस्य व २०० मीटर फ्रिस्टाईलमध्ये रौप्यपदक मिळवत माणगाव तालुक्याची मान उंचावली आहे.

महाराष्ट्र ऑलिंपिकच्या विरोधात उपोषण

। उरण । प्रतिनिधी ।

महाराष्ट्र ऑलिंपिक असो. ला जवळपास ५० राज्य खेळ संघटना संलग्न आहेत. मात्र, त्यातील नेमक्याच खेळ संघटनांना महाराष्ट्र ऑलिंपिकच्या होणाऱ्या निवडणुकीला मतदानाचा अधिकार देण्यात आला असून बाकीच्या संघटनांना डावलण्यात आले आहे. त्यामुळे या संघटनांनी एकत्र येत मंगळवारी (दि.२३) उपोषण करण्याचा निर्णय घेतला आहे. यावेळी खेळ संघटनांचे पदाधिकारी व राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय खेळाडू साखळी उपोषण करणार आहेत, अशी माहिती महाराष्ट्र राज्य कुस्तीगिर संघाचे कार्याध्यक्ष संदीप भोंडवे यांनी दिली आहे.

यावेळी बोलताना भोंडवे म्हणाले की, महाराष्ट्र ऑलिंपिक असो.चे सरचिटणीस नामदेव शिरगावकर यांनी १५ सप्टेंबर रोजी परिपत्रक काढून २ नोव्हेंबर रोजी होणाऱ्या महाराष्ट्र ऑलिंपिक असो.च्या पंचवार्षिक निवडणुकीचा कार्यक्रम जाहीर केला. तसेच, या परिपत्रकासोबत निवडणुकीच्या मतदानाला पात्र २२ खेळ संघटनांची यादी जाहीर

केली. या अगोदर झालेल्या महाराष्ट्र ऑलिंपिक असो. च्या निवडणुकीत २७ खेळ संघटनांना मतदानाचे अधिकार देण्यात आलेले होते. तर, आता होणाऱ्या निवडणुकीत कुस्ती, कबड्डी, बॉक्सिंग, स्विमिंग व हॉचबॉल या पाच खेळांना वगळून फक्त २२ राज्य खेळ संघटनांना मतदानाचे अधिकार देण्यात आले आहेत. त्यामुळे महाराष्ट्र ऑलिंपिक असो.चे सरचिटणीस नामदेव शिरगावकर यांनी संघटनेवर स्वतःचे वर्चस्व राहावे म्हणून जाणूनबुजून अनेक अधिकृत खेळ संघटनांना डावलल्याने महाराष्ट्रातील खेळांचे प्रचंड नुकसान होण्याची शक्यता आहे, असे मत त्यांनी व्यक्त केले आहे.

उपांत्य फेरीत चार संघाची निवड सागरी सुरक्षा चषकाचा मानकरी आज ठरणार

रायगड पोलिसांचा आगळा-वेगळा उपक्रम

। रायगड । जिल्हा प्रतिनिधी ।

जिल्ह्यात पोलीस अधीक्षक आंचल दलाल यांच्या संकल्पनेतून सागरी सुरक्षा चषक कबड्डी साखळी स्पर्धा सुरु करण्यात आली आहे. या स्पर्धेचा उपउपांत्य फेरीचा सामना शनिवारी (दि.२०) अलिबाग समुद्रकिनारी पार पडला. या स्पर्धेचे उद्घाटन पोलीस अधीक्षक आंचल दलाल यांच्या उपस्थित झाले. या स्पर्धेत नागोठणे, पोयनाड, मुरुड व रोहा हे चार संघ विजयी ठरले असून त्यांची उपांत्य फेरीत निवड झाली आहे. या संघांचा उपांत्य आणि अंतिम फेरीचा सामना रविवारी (दि.२१) सायंकाळी अलिबाग समुद्रकिनारी होणार आहे.

जिल्ह्यात सागरी सुरक्षा दल, मच्छीमार व पोलीस यांच्यामध्ये समन्वय वृद्धीगत करण्यासाठी पहिल्यांदाच हा उपक्रम राबविण्यात आला. शनिवारी अलिबाग समुद्रकिनारी घेण्यात आलेल्या उपउपांत्य फेरीचा सामना नागोठणे, पेण, पोयनाड,

मांडवा सागरी, रोहा, दिघी सागरी, मुरुड व म्हसळा या आठ संघात झाला. यावेळी उपउपांत्य फेरीतील पहिला सामना नागोठणे फायटर्स बुल्स आणि पेण या संघात झाला. नागोठणे संघाने (४२-३७) ५ गुणांनी आघाडी घेत विजय मिळविला. त्यानंतर पोयनाड

विजेत्यांवर बक्षिसांचा वर्षाव

रविवारी सायंकाळी अलिबाग समुद्रकिनारी चार संघात उपांत्य फेरीचे सामने होणार आहेत. त्यानंतर अंतिम सामना होणार आहे. अंतिम विजेत्या संघाला रोख ५१ हजार रुपये, द्वितीय क्रमांकाला ३१ हजार रुपये व तृतीय क्रमांकाला रोख २१ हजार रुपये व चषक देऊन गौरविण्यात येणार आहे. तसेच, उत्कृष्ट चढाई, उत्कृष्ट पक्कड आणि मालिकाविराला चषक देऊन सन्मानित केले जाणार असल्याची माहिती सागरी सुरक्षा शाखेकडून देण्यात आली.

विरुद्ध मांडवा सागरी पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतील संघामध्ये दुसरी उपउपांत्य फेरी सुरु झाली. त्यात पोयनाड (२४-१६) संघाने ८ गुण मिळवून विजय मिळविला. तिसरी उपउपांत्य फेरीचा सामना मुरुड पचदुर्ग आणि म्हसळा महाशक्ती या संघात झाला.

मुरुड संघाने (४२-२१) विजय आपल्याकडे खेचला. त्यानंतर चौथा उपउपांत्य फेरीचा सामना रोहा फायटर्स विरुद्ध म्हसळा महाशक्ती या संघात झाला. रोहा संघाने सुरुवातीपासूनच आघाडी घेत (२१-१०) १९ गुणांनी विजय मिळविला.

कु. आरुव रेशन म्हात्रे

दिनांक २१-०९-२०२४
मु. श्रीगांव, पो.पोयनाड,
ता.अलिबाग, जि.रायगड

पहिल्या वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

म्हात्रे परिवार